

GOSTILNIČARSKI LIST

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug za mariborsko oblast v Celju“. Uredništvo in upravništvo se nahaja na Dečkovem trgu šte. 2. Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske „Zveze“ dobivajo list brezplačno.

Štev. 3.

V Celju, dne 20. marca 1927.

Leto V.

Proslava

dr. Windischerjevega 50. rojstnega dne.

Dne 24. februarja t. l. je praznoval zaslužni glavni tajnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani gospod dr. Windischer svoj 50. rojstni dan. Večer poprej je priredilo trgovsko društvo »Merkur«, kateremu jubilar predseduje, v veliki dvorani »Kazine« časten večer, da proslavi na ta način polstoletnico rojstva tako zaslužnega slovenskega kulturnega in gospodarskega delavca. Proslave so se udeležile po svojih zastopnikih skoro vse trgovske in obrtne organizacije Slovenije in mnogo drugih odličnih oseb, med katerimi opazujemo sledeče predstavnik slovenskih korporacij:

Slavnost je otvoril in vodil s pozdravnim govorom društveni podpredsednik g. Josip Kavčič. V zastopstvu ljubljanskega velikega župana gospoda dr. Baltiča se je udeležil slavnosti in pozdravil slavljence šef oddelka za trgovino in industrijo dvorni svetnik dr. Marn, ljubljanska občina je pozdravila jubilara po magistratnem ravnatelju g. dr. Zarniku, glavni tajnik trgovske zbornice v Zagrebu g. dr. Čuvaj je čestital zaslužnemu možu v imenu hrvatskih gospodarskih organizacij. G. dr. Čuvaj je povdarjal posebno to, da je njegov kolega dr. Windischer ne le med prvimi gospodarskimi strokovnjaki v Sloveniji, temveč v vsej državi vobče, kar je dokazalo splošno pritrjevanje gostov. V njemu prirojenem temperamentnem govoru je orisal pridno in uspešno delo slavljence in mu čestital v imenu Zveze industrijcev za Slovenijo njen tajnik g. inž. Milan Šuklje. Ljubljanski velesojem je poslal slavljencu čestitke po svojem predsedniku g. Fran Bonaču. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je čestitala jubilaru po gospodu Ivanu Mohoriču. Zastopane so bile na slavnosti in poslale jubilaru svoje čestitke poleg naštetih korporacij še sledeče: Zveza obrtnih zadrug po načelniku g. Frančetiču, trgovska akademija po ravnatelju g. dr. Böhm, srednja tehniška šola po ravnatelju gosp. Reiserju, Ljubljanski Sokol po starosti g. Kajzliju, slovenski industriji po ravn. g. Krejčičju, ljubljanski obrtniki po g. Rebeku, Zveza gostilničarskih zadrug za ljubljansko oblast po načelniku g. Kaučičju in naša zveza po zvezinem tajniku g. Antonu Komacu.

Poleg ravnokar naštetih oficijelnih zastopnikov slovenskih in hrvatskih gospodarskih korporacij je zasedlo jako prostorno dvorano »Kazine« mnogo odličnega občinstva, kar dokazuje, kako je slavljence priljubljen med slovenskim narodom in kako visoko znajo ceniti velike zasluge jubilara trgovci, obrtniki in industrijci. Prisrčnih ovacij ob dr. Windischerjevem vstopu v slavnostno dvorano ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Po otvoritvi slavnosti je društveni podpredsednik g. Kaučič najprej prečital pismene in brzojavne čestitke, došle iz vseh krajev Slovenije. Nato je opisal v lepem govoru slavljencevo življenje in delovanje ter osvetlil vse velike zasluge moža, ki si jih je pridobil s svojim pridnim in vztrajnim delom. Koncem pozdravnega govora je gosp. Kaučič v imenu društva čestital slavljencu k 50. rojstnemu dnevu, želeč, da bi ostal zdrav še dolga leta.

Slavljence g. dr. Windischer se je v lepem govoru zahvalil za izražene mu čestitke in ovacije, povdarjajoč, da ga je v njegovem delu za javno blagostanje in za povzdigo slovenskega gospodarstva vodila edino ljubezen do naše slovenske matere zemlje. Svojo zahvalo je zaključil z zdravico slovenski domovini, pozivajoč vse navzoče,

Vabilo

na odborovo sejo »Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Celju«

ki se bo vršila

v torek, dne 5. aprila 1927 ob 13. uri (1. uri popoldan)

v hotelu »Balkan« v Celju, Gosposka ulica št. 7 s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Čitanje zapisnika zadnje odborove seje.
2. Poročilo načelnika.
3. Poročilo tajnika in uprave »Gostilničarskega lista« ter v zvezi s točkama 2 in 3 odobritev dosedanjega samostojnega delovanja načelstva in tajništva.
4. Pivovarniški kartel.
5. Dalmatinska vina in gospodarstvo Slovenije.
6. Nova ureditev odpiralnega in zapiralnega časa obratov trgovskih točilcev.
7. III. avstrijska strokovna razstava 30. 4. — 8. 5. 1927.
8. Slučajnosti.

Ker je dnevni red zelo važne vsebine in dalekosežnega pomena, se prosijo vse zadruge, da pošljejo k seji zanesljivo svoje odbornike.

Železniška zveza je tako ugodna, da se vrnejo lahko vsi odborniki že z večernim vlakom ter zamudijo radi tega k večjemu en dan.

Zvezni načelnik:
Drago Bernardi s. r.

Naše vinogradništvo in dalmatinska vina.

Pri nas v Sloveniji ljudje sedaj največ pijejo »Dalmacij«. To sladkokislo pijačo točijo po vseh gostilnah, posebno pa v točilnicah za stoječe goste. Stara, dobra in zdrava slovenska vina so ljudje opustili in oprijeli so se tega dalmatinskega izdelka, o katerem mnogokrat ne vemo, odkod izvira in kako ga pripravljajo. Res je, da je v splošnem za par dinarjev cenejše kot naše, vendar pa lahko trdimo, da je naša kapljica vendar vse kaj drugega kot pa to črnilo. Toda ljudje so se ga navadili, pijejo ga, našim vinogradnikom pa ostaja vino v kleti in ga ne morejo prodati. Če bo šlo tako naprej, bo v Sloveniji kmalu 90% vsega iztočenega vina dalmatinskega izvora, naše vinogradništvo, ki že itak komaj životari, bo pa prišlo popolnoma na kant.

Ta dalmatinska vina pa niso vselej najboljšega porekla. Iz nekega časopisa, ki izhaja v naši državi in ki je pisan v madžarskem jeziku, smo doznali, kako so v Italiji izdelovali tako »pristno« dalmatinsko vino. List piše doslovno:

»V Italiji so ponarejali dvačinarško dalmatinsko vino, ter so spravili 20.000 hektolitrov tega ponarejenega vina v promet. Že med vojno so se bavili s tem poslom, sedaj so jim pa oblasti vse zaloge zaplenile ter naperile proti prodajalcem tega »vina« strogo preiskavo. V zadnjem času so namreč v naši državi, posebno pa v Vojvodini, po posebno nizkih cenah prodajali dalmatinsko vino. Na debelo so prodajali to »vino« iz Splita po 2½ do 3 dinarje in vinski trgovci so, ne meneč se za izvor tega cenega vina,

naj dvignejo čaše in ž njim zakličejo: »Naj živi lepa naša domovina!« Dvorana je odmevala navdušenih klicev: »Živela naša domovina, živel naš slavljence!«

S tem je bil zaključen oficijelni del slavnosti, nakar je sledila prosta zabava.

nakupili velike množine te pijače. Naden padec cen so trgovci pripravili slabi konjunkturi v kupčiji, delo. dobro uspeli trgatvi v Dalmaciji. drobno so točili vino po 4 do 6 dinarjev. Pristojnim oblastim se je končno vendar čudno zdelo, kako morejo tako poceni prodajati vino, in začele so preiskovati, od kod izvira ta kapljica. G. Stanko Schneider, nadzornik v poljoprivrednem ministrstvu, je poveril to nalogo vinogradniškemu nadzorniku v Vojvodini. Razkritja tega nadzornika so bila naravnost senzacionalna. Ugotovil je namreč, da je to ceno dalmatinsko vino čisto navadna ponaredba, s katero niso preplavili trgovci samo Vojvodine, ampak vso državo. Gospod Schneider je sam prepotoval vso Vojvodino, tako tudi mesta Bečkerek, Kikinda, Sombor, Darda, Senta in Subotica, kjer je na več krajih našel tako ponarejeno vino, ki ga je takoj zaplenil. V Subotici je našel v dveh uglednih kupčijskih hišah tako ponarejeno vino. V Bečkereku so trem vinskim trgovcem radi ponarejenega vina zaprli kleti in ustavili vsako nadaljno prodajo.

Preiskava je dognala, da je bilo to vino ponarejeno v Italiji.

Ponarejali so vino tako, da so iz enega hektolitra vina in primerne količine vinske esence napravili 20 hektolitrov vina, ki so ga prodajali po 2 dinarja liter ali še ceneje dalmatinskim trgovcem. Ti so potem spravljali vino naprej. Jugoslovanskemu, posebno pa dalmatinskemu vinskemu trgu so s tem povzročili neizmerno škodo, kajti izvažali so to brozgo pod imenom »dalmatinsko vino« celo v Avstrijo. S tem je slovit dalmatinsko vino zgujelo v inozemstvu svoj sloves.

Ponarejeno vino so v beograjskem kemičnem laboratoriju preiskali ter dognali, da je »vino« dobro ponarejeno ter da zdravju ni škodljivo (saj je zelo nedolžno!), nadaljna preiskava pa je dognala, da so že med vojno začeli ponarejati to vino. Na veliko pa so pravzaprav šele lansko leto začeli izdelovati to vino, nakar so preplavili tudi inozemstvo s to »pristno« kapljico. V ta namen je bila seveda Dalmacija najboljši prikladno torišče, ker leži v bližini Italije in so transportni stroški zelo nizki. Vino so prodajali po neverjetno nizkih cenah in kupčija se jim je dobro splačala, dokler niso oblasti napravile konec temu početju. — Splošno se sodi, da so približno 20.000 hektolitrov ponarejenega vina spravili v promet.

Spričo teh dejstev je poljoprivredno ministrstvo izdalo stroge naredbe za uvoz vin iz Italije, ki naj v bodoče preprečijo, da bi se jugoslovanski vinski trg preplaval s ponarejenimi vini. Po raznih informacijah so Italijani izvažali tako ponarejeno vino tudi v Albanijo in na Ogrsko in sicer v večjih množinah. Nadzornik Schneider je predložil poljoprivrednemu ministrstvu obširno poročilo o izvršeni preiskavi ter tudi osebno referiral pri njem. V Vojvodini se je proti dvem vinskim trgovcem in 10 prodajalcem na drobno uvedla preiskava radi prestopka proti zakonu o živilih, ker so prodajali ponarejeno vino.

Tako pravi poročilo. Ne vemo, če so Italijani s svojo »pristno« kapljico osrečili tudi naše kraje, povdarjamo samo to, da se pri nas v zadnjem času iztoči mnogo več dalmatinskega vina kot našega. Vsekakor bo treba gledati na to, da spravimo kolikor mogoče naših vin v promet ter s tem pomagamo našemu vinogradništvu, ki bije težek boj za obstanek. Če bomo poleg drugih mnogoštevilnih stvari začeli uvajati tudi vino kar na debelo, potem bo naša gospodarska bilanca kmalu povsem pasivna. Naši vinogradniki pa naj se v njih lastnem interesu bolj pobrinejo

za vsako kupčijo in naj ne čakajo, da nam padec cen kar sami prilete v hišo ter kupijo vso zalogo. To smo že povdarjali v našem listu. Ni nam treba, da imaš res dober pridelek, treba tudi, da občinstvu to naznaniš, da ve, kam se naj v slučaju potrebe obrne. Dandanes ne velja več stara praksa v kupčiji, nova doba zahteva moderen način kupčije in kdor tega ne upošteva, ta zaostane in s tem zastane tudi njegova kupčija.

Vinogradništvo in tujski promet — to sta dve glavni pridobitni panogi v Sloveniji, še posebno pa pri nas na Štajerskem. Treba torej, da si jih ohranimo. Na nas gostilničarjih je, da kupujemo kolikor mogoče naša priznana dobra vina, ker s tem posredno pripomoremo tudi tujskemu prometu.

Teh vrstic nismo napisali zato, da bi v resnici dobra dalmatinska vina spravili ob sloves. Kar je res dobro, se samo ohdrži. Zapisali smo jih zato, da pokažemo na nevarnost, ki preti našemu vinogradništvu in z njim toliko in toliko drugim, ki jim je ta panoga glavni vir dohodkov in življensko vprašanje.

Dalmatinsko vino in gospodarstvo Slovenije.

Odkar je bilo dalmatinsko Primorje po razpadu Avstrije odcepljeno od Trsta in v splošnem od primorskih krajev, pričela se je pravcata kampanja proti našem vinogradništvu in gostilničarstvu z ustanavljanjem raznih točilnic na stoječe goste, ki točijo po veliki večini le dalmatinsko vino. Lansko leto se je iztočilo v Sloveniji 30% dalmatinskega vina v nezdravih in nehigijenskih točilnicah na stoječe goste. V Mariboru je nastalo v lanskem letu 49 takih špelunk. Zaman se dokazuje oblastim, da je to jako nezdravo za gospodarstvo Slovenije. Za take stvari niso naši gospodje dostopni.

Ni čuda, da je tako. Dalmacija je trgovala s svojim vinom največ v Trstu in tržiščem Primorju. Italija je te kraje okupirala, uničila gmotno Istro, Vipavo in Goriško.

Dalmacija, kot pripadnica Jugoslavije, je seveda osamela! Kam s pridelkom vina?

Liška proga še ni bila otvorjena in otežkočen je bil izvoz v Slovenijo. Po otvoritvi iste pa je Dalmacija preplavila vse naše trge s svojim vinom, seveda za veliko nižjo ceno, kakor pa je naše. To je v Dalmaciji mogoče, kajti zemlja je rodovitna in ni toliko dela z obdelovanjem vinograda in tudi podnebje ni neugodno. Galice, t. j. škropljenja tamkaj ni treba, kar vse ugodno vpliva na cenejšo obdelavo vinogradov in to seveda na cenejši vinski pridelek. Tudi pri prevozu je dovolilo ministrstvo saobračaja baje znaten popust. — Dalmatinskega vina je sedaj po vsej naši Sloveniji in Hrvatski v izobilju po tako nizkih cenah, da ga mi gostilničarji, ki razpečavamo domač pridelek, nikakor ne moremo s ceno dohajati.

Naš vinogradnik pa, kakor znano, svojega vinskega pridelka ne more pod ceno prodajati, saj je vendar celi javnosti znano, da je bilo zadnja leta vinogradništvo po različnih vremenskih neugodah in trdnih boleznih strašno prizadeto. In vsled tega je cena vina višja, kar je čisto naravno.

Kakor že omenjeno, nas gostilničarje dalmatinsko vino ugonablja, kakor ugonablja Italija s svojim vinogradništvom in z velikansko konkurenco njenih cenejših izdelkov naše brate onstran meje, to je Istro, Primorsko in Gradiško.

Kako tarnanje je bilo vsled tega po časopisju! Koliko apelov na naše

brate v Jugoslaviji, da naj se temu zlu posredujočim potom odpomore! — Ni je bilo odpomoči! V notranje zadeve kake druge države se sploh niti mi niti oblast mešati ne more, izvzemši delikatnih političnih zadev.

Mi gostilničarji nimamo nič proti temu, če se naši revni Dalmatinci finančno ojačajo. Reveži so, in edini njihov produkt — vino, olje — naj gre v konzum! Privoščimo jim vse to iz dna duše, saj so naši bratje! — Toda, — naj bi se mi, gostilničarji in vinogradniki, ki sami živimo od težkih žuljev, ki moramo plačevati davek vrhu davka, ki moramo marsikateri dolg konzumenta na veke pozabiti itd., je-li naj se mi in celo naše gospodarstvo žrtvujemo za naše Dalmatince?

Mislím, da bi bil skrajni čas, da temu zlu odpomogla vlada ter olajšala nam gostilničarjem, kakor našim bratom Dalmatincem vso bedo!

Saj temu bi se dalo čisto enostavno odpomoči, treba le dobre volje.

Gospodje poslanci! Gospodje ministri! — Apelujemo na vas vse, da nas rešite pogube, katera nam preti! — Olajšate izvoz naših vin! Naši bratje Čehi in sploh ves sever tako iskreno želi naših vinskih pridelkov. Oprite se v prvi vrsti na naše sosede Avstrijce! Oni se jako zanimajo za naša vina, saj so se udeležili naše vinske razstave v Ptuj dne 16. in 17. januarja in one v Ljutomer dne 3. in 4. marca 1927. le-ta. Istotako so nam zagotovili udeležbo na razstavi v Mariboru maja meseca 1927. Vse to je jase dokaz, da se na severu za naše vinske izdelke zanima, treba seveda, kar še enkrat povdarjamo, olajšav pri izvozu.

Glede uvoza pive itd. bomo pa pozneje govorili. Za enkrat naj bi se vsaj težkočam glede vina odpomoglo.

Zakaj se ne sklene tozadevna kupčijska pogodba, oziroma, zakaj se ne dovolijo udobne koncesije in olajšave? Videli boste, da potem ne bo pritožb, da bo trgovina zacvetela, da bo nam gostilničarjem, vinogradnikom in še marsikomu ustrezno, da ne bo več pritožb, in končno, da bo tudi državi vsled velikega konzuma vsestransko ustrezno. Zacvetela bi trgovina in prenehale bi vsestranske pritožbe, prošnje in nezadovoljstvo.

Obračamo se toraj do merodajnih faktorjev, da vzamejo to zadevo čimpreje mogoče v pretres in jo vsestransko ugodno rešijo.

Ali smo še v pravni državi?

Pod tem naslovom priobčuje »Trgovski list« z dne 12. februarja 1927, št. 17 naslednji slučaj, ki slučajno ni slučaj, ampak nerazumevanje današnjega težkega gospodarskega položaja in nepotrebna šikana davkoplačevalcev od strani tistih organov, katere ravno šikanirani davkoplačevalci vzdržujejo, da jih lahko šikanirajo in jim s takim nerazumnim postopanjem materijelno ogromno škodujejo. Ta članek se glasi sledeče:

V naši državi so še marsikateri neenakosti, ne le glede neposrednih davkov, ampak tudi glede državnih trošarin. Izmed teh prihaja v prvi vrsti v poštev trošarina na žganje, ki se pobira samo v prebanskih pokrajinah, ne pa tudi v Srbiji in Črni gori. Na Drini in Savi imamo trošarinsko mejo, ki deli našo državo v dva dela, v oni, ki plačuje trošarino na žganje, in v drugi, ki je oproščen tega bremena.

Posledica te razlike se kaže v tem, da se mora na žganje, ki prihaja iz Srbije v prečanske kraje, šele ob prestopu trošarinske meje plačati trošarina.

Neki ljubljanski trgovec je kupil v Srbiji približno 2 vagona žganja in se pogodil za ceno z vračunjenim trošarino, katero je imel plačati prodajalec.

Prodajalec je prevzelo dolžnost izpolniti in z uradnimi pobotnicami, katere je priložil tovrstnemu listu, dokazal, da je trošarino plačal. Kupec je bil trdo uverjen, da je zadeva v redu. Uradni organi so med tem opetovano pregledali njegovo zalogo in uradne dokumente in vse v redu našli. Revizijski organ, ki je po enem letu ponovno pregledal uradne dokumente, se je radi visoke vsote kljub temu hotel prepričati, je-li organ trošarino, katero je pobral, tudi odpremil kompe-

tentni državni blagajni. Na brzojavno vprašanje je dotična blagajna odgovorila, da pobranega zneska ni prejela. Tekom preiskave se je izkazalo, da je organ finančne kontrole prejeti znesek poneveril, na kar je bil aretiran in oddan v sodne zapore.

Kupcu v Ljubljani, kojega ne zadene v tem oziru, kakor se je izkazalo in uradno ugotovilo tekem preiskave, nobena krivda, je finančna kontrola stavila zalogo pod zaporo. Njegova pritožba na Generalno direkcijo davkov proti temu je bila brezuspešna, češ, da jamči blago, s katerim se je tihotapstvo izvršilo, za prikrajšano trošarino in kazni.

Generalna direkcija se ni prav nič ozirala na dejstvo, da je uradno ugotovljeno, da ne zadene kupca v Ljubljani nobena krivda, da je on trošarino faktično že plačal prodajalcu in da je zakrivil dejstvo, da država ni prišla do svojega denarja, samo organ finančne kontrole, ki je plačano trošarino poneveril.

Generalna direkcija davkov se je postavila pri tej odločbi v nasprotje z določilom člena 18. naše Ustave, ki pravi:

»Za škode, ki jih učinijo državljanom državni ali samoupravni organi z nepravilnim izvrševanjem službe, odgovarjata pred rednim sodiščem država ali samoupravno telo. Dotični organ je odgovoren njima.«

Ako je uradno ugotovljeno, da kupca ne zadene nobena krivda, ako ustava, ki je temelj vseh zakonov, določa, da je država sama odgovorna za škodo, katero ji povzročajo v izvrševanju službe njeni organi, potem je pač neumesten birokratizem, ki se opira na trošarinski zakon, ker mu mora biti znano, da pri danem slučaju ne jamči njej nasproti za poneverjeno trošarino blago, ki je tvorilo predmet tihotapskega prestopka, ampak organ, ki je trošarino poneveril.

Upamo, da v zadevi še ni izrečena zadnja odločba.

Opozarjamo pa kljub temu že sedaj na ta primer vse naše interesente, ki so v kupčijskih zvezah s Srbijo in dobivajo od tam žganje. Pri prejemanju žganja iz Srbije je posebno gledati dokaza, ali je trošarina bila ob prestopu trošarinske meje res plačana, potrebna skrajna opreznost in previdnost.

Red v prometni službi železniške uprave in polovične vožnje za obiskovalce vinskih razstav.

Prometni minister brigadir — general Svetislav Miroslavjević je ob priiliki prevzema resorta saobračaja naslovil na vse zbornice dopis, v katerem jih je zaprosil, naj bi ga podpirale pri prizadevanjih za zopetno vpostavitve splošnega reda v prometni službi. Ker hočemo povedati javnosti, da je nered v železniški prometni službi že prekerail vrhunec vseh neredov, in da bo tudi vojaškemu generalu z železno vojaško disciplino težko red v prometni službi zopet vpostaviti, podamo naslednje, predvsem dotični dopis gospoda generala, in šele potem razložimo ono, kar se nam zdi nered. Dotični dopis gospoda generala se glasi sledeče:

»Ob prevzemu uprave resora ministrstva saobračaja smatram poleg ostalega za svojo prvo dolžnost, da v najkrajšem času uvedem v splošnem

red v prometni službi. Za izvedbo tega načela so osnovani predpogoji: povzdiga avtoritete oblasti, upeljava discipline pri osebju glede izvrševanja poslov in povzdigo morale pri celokupnem personalu. Izdal sem tozadevno že potrebne naredbe in upam, da bodo dosegle svoj uspeh. Da pa bi se v tem prizadevanju dosegel čim izdatnejši rezultat, na drugi strani, da bi se slabbi nameščenci ne krili nadalje med dobrim osebjem, ter da ne bi bilo dobro osebje po krivici na slabem glasu radi zlorab slabega osebja, bom storil vse, kar bo v moji moči, in bom na najenergičnejši način preganjal vsako zlorabo, dokler se mi ne posreči vpeljati splošni red.

Zato se obračam na zbornice prošnje, da me tudi ona pri tem mojem prizadevanju podpira. Ta pomoč bi obstojala v tem, da sporoči moje želje vsem gospodarskim organizacijam svojih interesentov ter jih pozove, da vse nepravilnosti in zlorabe, kakršnega si bodi značaja, ki jih vrši kak nastavljenec v prometni službi, preko zbornice sporočijo mojemu ministertvu. Da bi se moglo tozadevne pritožbe vzeti v pretres in z njimi doseči zaželjeni cilj, je potrebno, da so vsi podatki točni, precizni in konkretni ter da je točno naveden dan, kraj in predmet ter oseba ali instanca, proti kateri se pritožujejo. Za čim uspešnejšo preiskavo je treba navesti tudi priče, v kolikor obstojajo. Preiskava se bo v vsakem takim konkretnem primeru izvršila hitro, ter se bo rezultat naznanih trgovski zbornici. Minister se nada, da bo taka podpora od strani gospodarskih krogov dosegla poln uspeh.

Pritožbe bi bilo razporediti 1. na pritožbe proti razmeram v potniškem prometu in 2. v blagovnem in sicer: a) glede trajanja prevoza, b) glede razlik v teži in primanjkljaju blaga, c) glede poškodb blaga pri prevozu, d) glede skladiščne službe, e) glede reklamacijske službe in povračila vozarin ter končno 3. glede dobav železniški upravi in izplačila pogodbenih vsot.

Če bi narod, oziroma organizacije poročale ministru saobračaja vse pritožbe proti neredom v železniški službi sploh, bi moral namestiti samo za reševanje teh pritožb nekoliko stotin uradnikov, tako številne so te pritožbe.

Star pregovor pravi, da naj vsak pred svojo hišo pomete, potem bo vse čisto. Tako bomo tudi mi danes navedli te to, kar se nas tiče. Dne 3. in 4. marca 1927 se je vršila v Ljutomeru vinska razstava in vinski sejem. Razstavni odbor za vinsko razstavo v Ljutomeru je pravočasno zaprosil ministrstvo saobračaja za dovoljenje polovične vožnje. Neki slovenski poslanec je zadevo urgiral in 26. II. sporočil odboru, da je bila prošnja ugodno rešena in sicer pod M. S. br. 450-27 do 473-27. Postaja Ljutomer pa je bila o odredbi ministrstva saobračaja obveščena šele zvečer prvega dne razstave. Nekateri tujci so se odpeljali že popoldne — seveda so plačali celo vožnjo ter pošteno zabavljali čez razstavni odbor, ki pa je storil vse, kar je bilo potrebno. Tako se ne pospešujejo gospodarske prireditve, najmanj v sedanjih dobi gospodarske krize. Zato vprašujemo: kdo je zakrivil, da je odredba ministrstva potovala v Ljutomer brzojavno najmanj od 26. februarja do 3. marca. To objavimo tudi radi tega, da bodo prizadeti vedeli, kje leži kriv-

Elegantno in ceno dobite vsakovrstno moško obleko v prvovrstni izdelavi pri krojaškem mojstru

L. Kokali

Maribor, Pobreška cesta št. 6
v lastni hiši, ne daleč od državnega mosta pri magdalenski šoli.

da, in da se ne bodo jezili nad razstavnim odborom.

Take stvari, katere zakrivijo posamezni uradniki z brezbriznostjo v vršitvi svoje službe, povzročajo precej nezadovoljstva, ki je razširjeno danes med našim narodom proti naši državi, ker narod ne more razumeti, da so temu krivi posamezni služabniki države in ne država kot taka. Hvala Bogu, da ima naša domovina le malo takih ljudi, ki med pridnimi in vestnimi uradniki popolnoma izginejo, vendar pa puščajo premnogokrat vidne in škodljive sledove za seboj. Zato pa je treba, da posvetimo takim junakom, ki hočejo po navadi imeti patrijotizem v najemu, največjo pažnjo in občinstvo našo domovino takih pijavk. Naš narod pa naj nikar ne obžaluje takih ljudi, če jih zadene kedaj premestitev iz Slovenije v Macedonijo, ker vsak, ki je do danes kaznovan s tako premestitvijo, jo je pošteno zaslužil. Mi smo mnenja, da ni prav, da trpi narod, posebno pa davkoplačevalci radi malomarnosti kakega uradnika, ki ne more razumeti težke borbe za pridobivanje vsakdanjega kruha.

V železniških vozovih je v vsakem vlaku po par oddelkov za nekadilce in ženske. Vzlic temu, da so oddelki za kadilce polovico prazni, se natlačijo kadilci v oddelke za nekadilce in za ženske. Če se človek pri sprevodniku pritoži, dobi večkrat odgovor, da je vse prav in lepo in pritožba popolnoma upravičena, da pa ne more ničesar ukreniti, ker se njegova avtoriteta od strani predpostavljenih ne štiti. Če sprevodnik kedaj koga naznani, mu predpostavljeni pričo kršilca reda očita, da ni ravnal prav itd. Na ta način zgrubi dotični vsako veselje do svoje službe. K upostavitvi reda v prometni službi spada seveda tudi to. Vsak človek ni tako srečen, da bi mogel prenašati neprijeten duh tobaka.

Če zakrivi tak prestopnik nepoučen človek nehote, ki se poslužuje vožnje po železnici redkokdaj, mu ne zamerimo. Zamerimo pa onim gospodom, katerim je prav dobro znano, da so taki prostori rezervirani samo za nekadilce, oziroma samo za ženske. Zato bi pa bilo umestno, da bi železniška uprava dočela visoko globo tudi za one kršilce reda v železniškem prometu, ki nadlegujejo svoje sopotnike s kajenjem in za nekadilce in ženske rezerviranih kupejih. Na tem smo gostilničarji v toliko zainteresirani, v kolikor se tiče pospeševanja tujkega prometa. Da je za pridobivanje tujcev za potovanje v naše kraje potrebno tudi, da se jih s takimi stvarmi ne nadleguje, posebno pa, da se v kupeje, namenjene za ženske, ne spravi kak domišljav in neolikam kadilec, ki ogroža zdravje nežnega spola, je jasno kakor beli dan.

Vse kar je prav.

V članku pod gorenjim naslovom smo v štev. 11. od 20. novembra 1926 našega lista prinesli odgovor na članek g. Zadravca pod enakim naslovom v št. 20. »Obrtnega Vestnika« z dne 15. oktobra 1926. Izjavljamo, da nismo imeli namena z našim člankom g. Zadravca žaliti in preklicujemo s tem lojalno vse izraze, ki bi se mogli za žaljive smatrati. — Uredništvo.

Gostilničarji!

Ako hočete, da Vam bodo Vaši gosti hvaležni in da ostanejo tudi v naprej Vaši trajni obiskovalci, naj ne odide iz Vaše gostilne niti eden gost, da bi mu prijazno ne nudili kozarec zdravnega likerja

„FLORIAN“

Bodite prepričani, da Vam bodo gosti za to le hvaležni, kar bo gotovo v Vaše moralno in gnotno zadoščenje.

Pravi „Florian“ izdeluje samo tvornica

E. Jeras in drug

Ljubljana — Moste

Pismena naročila se izvršujejo točno po najnižjih cenah. Zahtevajte vzorce in cenike!

Varstvena znamka!

Če te morda je Pust zahodel in ti želoдец slab zagodel, zdravila boljšega ga ni, kakor „Florian“ ga nudi ti!

Gostilničarji! Kotelirji!

Uporabljajte pravi pridelatek k juhi »Juhana«. Jamčimo Vam za velik prihranek na denarju in zadovoljstvo Vaših gostov. En sam požikus Vas prepriča o tem.

Alimenta d. o. z., Ljubljana
Zg. Siska 17.

Sestanek z avstrijskimi tovariši v Mariboru.

Dne 16. marca t. l. sta se pripeljala na mariborski glavni kolodvor komercialni svetnik in predsednik Landesverbanda v Grazu gospod Maks Withalm in generalni tajnik g. dr. Illig. Na kolodvoru sta bila sprejeta od načelnika mariborske mestne zadruge g. Henrika Senekoviča, podnačelnika mariborske okoliške zadruge g. Kučera, restavraterja maiborskega Narodnega doma Andreja Oseta in zveznega tajnika g. Antona Komaca. V predpoldanskem urah sta obiskala avstrijske kolega v spremstvu gg. Senekoviča, Oseta, Kučera in Komaca nekatere mariborske tovariše. Ob 3. uri se je vršil v mariborskem Nar. domu prijateljski sestanek avstrijskih gostov in mariborskih mestnih ter okoliških gostilničarjev, kateremu so prisostvovali poleg prej omenjenih še sledeči gg.: Lipuš, pol. komisar kot zastopnik oblasti, Ivan Senica, ki je zastopal Slovensko obrtno društvo, Ivan Pelikan, ki je zastopal skupno obrtno zadrugo, Julius Pfrimer, občinski svetnik in vinski trgovec, Franc Kranjc kot poročevalec »Deutsches Volksblatt« v Novem Sadu in mnogo gostilničarjev ter drugih obrtnikov iz Maribora in okolič. Razprave je vodil načelnik mariborske mestne zadruge g. Henrik Senekovič. Po pozdravu navzočih in razlagi današnjega programa je gospod Senekovič zaprosil gospoda komercialnega svetnika Withalma za poročilo referata o III. avstrijski strokovni razstavi. G. komercialni svetnik Withalm je povzel besedo in ugotovil pred vsem, da ga ni vodila misel priti k nam mogoče s kakšnimi političnimi nameni ali avanturami, ampak je njegov poset namenjen izključno in strogo strokovni stvari. Obširno je razložil, kako je bila tesno zvezana v predvojni dobi trgovina in splošno gospodarstvo Avstrije z našimi pokrajinami. Da se te zveze zopet obnovijo in utrdi medsebojno prijateljstvo, katero je bilo vsled vojne precej zrahljano, si je dovolil predavati nekoliko o avstrijskem gospodarstvu in organizaciji gostilničarskega stanu v Avstriji.

Radi olajšave stvari je razdelil g. Withalm svoj program na dva dela, in sicer je prevzel gospodarski del in III. strokovno razstavo sam, medtem ko je prepustil organizacijski del generalnemu tajniku gospodu dr. Illigu. Ker želi, da bi se najprej izvršil organizacijski del predavanja, je zaprosil g. dr. Illiga, da povzame besedo in obrazloži organizacijo gostilničarstva v Avstriji.

G. dr. Illig je v dolgem govoru razlagal organizacijo, nje delovanje in dosežene uspehe v zvezi z drugimi organizacijami, ki imajo tudi državno upravo v rokah ter kako se mora avstrijski gostilničar in njegove organizacije boriti za vsako malenkostno pridobitev. Navedel je drastične primere prejšnjega zastavljanja avstrijskega gostilničarstva in njegovih organizacij in kako so pozneje izvedene organizacije, posebno pa Landesverband v Grazu in Reichsverband v Linzu temu odpomogle ter kako se sedaj postopa obzirno napram gostilničarstvu odkar so se člani zavedli organizacijske dolžnosti.

Če bi hoteli popisati vse dobesedno, kar je generalni tajnik g. dr. Illig navzočim pripovedoval, bi nam ne zadostovala polovica našega lista. Vsekakor je pa važno, da povemo neki komični prizor avstrijskega ministra, ki je hotel upeljati 60% davek na prenočišča. Tega gospoda žena je obhajala na gotovi dan svoj imendan. Reichsverband avstrijskih gostilničarjev je pozval vse gostilničarske zadruge države naj na določeni dan in uro oddajo na svojih poštah protestni brzojav proti uvedbi tega krivičnega davka. Složnost in velikanska zavednost voditeljev gostilničarskih zadrug Avstrije je pomagala do tega, da je prejel dotični gospod minister na dan praznovanja imendana svoje sladke polovice brzojavne proteste proti uvedbi famoznega davka na prenočišča v hotelih od vseh 136 obstoječih gostilničarskih zadrug države. Vsak si lahko predstavlja razočaranje ministra, ki je bil uverjen, da mu pošilja brzojavne čestitke k imendani njegove soproge njemu udano, soprogo ljubeče ljudstvo. To ga je spametovalo, da tega davka

JAKOB PERHAVEC

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov
MARIBOR, Meljska cesta št. 3.

Izdeluje in žge vse vrste likerjev:

Vermout-vino, Marsaleta, konjak, punč, Marsala, malinov sok, rum, žganje in druge
Izdelki so samo pristni, prvovrstni, iz najfinejših zelišč izdelani in prekašajo vsako tujo in inozemsko konkurenco. — Zahtevajte cenik!

ni upeljal. Tako složni bi morali biti tudi mi kakor so Avstrijci, da bi se z nami ne ravnalo tako mačehsko kakor se ravna sedaj.

Takih v nebo upijočih grehov avstrijskih oblasti proti gostilničarstvu je navedel g. dr. Illig še precej. Vsem tem nesrečam je Landesverband z g. komercialnim svetnikom Withalmom na čelu in s pomočjo Reichsverbanda v Linzu in z vsestransko oporo avstrijskega gostilničarstva pravočasno pariral in razbil vse kopje gostilničarskim nasprotnikom.

Komercialni svetnik g. Withalm je nato predaval obširno o tujskem prometu in III. avstrijski strokovni razstavi, ki se bo vršila v Grazu v času od 30. aprila do 8. maja 1927. — Razlagal je, kako je začel po vojni radi tedanjega pomanjkanja živeža tujski promet pešati in koliko žrtev je bilo treba doprinesti za zopetno vpostavitve vsaj predvojnega stanja. Iz poročila g. Withalma se da posneti, da namerava jo Avstriji povzdigniti tujski promet pri njih nekako na nivo Švice. Seveda je ta doba še daleč, ali vztrajnost in delavnost teh ljudi bo dovela tudi do tega.

Pri tej priliki moramo izraziti naše obžalovanje, da nimajo pri nas ne gostilničarji in ne oblasti za take stvari nikakega razumevanja. Zakaj? Gostilničarji se ne brigajo za svoje organizacije, katere edine so v stavu to izvesti, oblasti pa gostilničarstva in njih organizacij nečejo podpirati, da bi to izvesti mogle. Radi bi napisali v tej zadevi deset strani lista dolgo kritiko in navedli vse okolnosti, ki so temu krive, ali povedati moramo resnico, da nimamo dovolj denarja, da bi plačali tako obširen list. Temu so krive nekatere naše zadruge, ki nam ne pošljejo prispevkov.

G. Withalm predoči navzočim zavednost nemških gostilničarjev, katerih je prišlo na poziv njih organizacije pred nemško ministarstvo 6000 po številu. Vzor strokovne izobrazbe nemških gostilničarjev in njih osoba kaže neki v Münchenu prirejeni banket, na katerem je bilo 1700 povabljenih gostov in se je izvršilo vse v najlepšem redu.

O III. avstrijski strokovni razstavi je g. komercialni svetnik predaval približno sledeče:

Delovni odbor je že popolnoma izvežban. Vsakemu načelniku posameznih odsekov je delo in razstavni prostor dodeljen. V osrednji razstavni pisarni se opaža pridno delo. Skoro dnevno se vršijo posvetovanja vodstva razstave in posameznih delovnih odborov. Zanimanje vseh gospodarskih krogov Avstrije in inozemstva dokazujejo na stotine došlih vprašanj. Prijave razstavljalcev so tako številne, da ne bo zadostovala velikanska Industriehalle za vse razstavljene predmete. Radi tega je bilo razstavno vodstvo primorano zaprositi »Grazer Messe« in mestno občino graško za oddajo v našem še drugih prostorov. Za sedaj je predvidena oddaja v našem poleg »Industriehalle«, v kateri se bo razstavil kompletni mestni hotel, podeželsko gostilno, kavarno, kolodvorski bufet itd., še veliko obrtno dvorano (Gewerbehalle) in jako prostorno dvorano umetnosti (Kunsthalle). V obrtni dvorani se bodo razstavili stroji in vsake vrste potrebščine, ki so potrebne gostilniški obrti, kakor n. pr. najmodernejše opremljena kuhinja na plin, postavljena od mestne plinarne. Tu se bo razstavilo tudi srebrno orodje, steklenine, porcelan in drugi predmeti, kateri se

ne bodo mogli spraviti v industrijsko dvorano. — Končno se bo razstavilo v teh prostorih drugi oddelek življenjskih potrebščin.

V dvorani umetnosti se bo razstavilo reklamno izložbo, katera bo kazala, kako se dela reklama za tujski promet v Graz-u in kako drugod ter kako se naj reklama pravilno vrši.

Vsekakor pa ostane glavni predmet prireditve strokovna razstava v industrijski dvorani.

Jedro strokovne razstave pa je pospeševanje tujškega prometa. V to svrhu se bo postavila v industrijski dvorani kompletna tujsko-prometna pisarna, katera bo dajala udeležencem razstave vse potrebne informacije. — Ministrstvu trgovine in prometa je rezerviran poseben prostor za posebno razstavo pod naslovom »Der fremde Gast«. Vsled tega bode ta razstava prvovrstna prireditve v gostilničarski stroki.

Mestni hotel bo predstavljal vzor takega obrata, kakoršnega se malokje najde. — Kuhinja in pritlikline bodo opremljene z najmodernejšimi stroji, s štedilnikom najnovejšega tipa in z vso opremo sedanjih časov. — Jedilna dvorana bo opremljena z najlepšim pohištvom, dobavljenim od prvovrstnih avstrijskih tvrdk. Poleg jedilnega salona se bo nahajal bar hotela, katerega bo opremila pivovarna »Reininghaus«.

Hotelska dvorana, hišnikova soba, knjigovodstvo in garderoba bodo opremljene do popolnosti in z vsemi novostmi današnje moderne tehnike.

Tujске sobe bodo predstavljale počučno razstavo in razne tipe, ki so se izkazali najpraktičnejši.

Predočilo se bo tudi najmodernejši način razsvetljave in kako se prepreči nadlegovanje gostov z električnim zvonom itd. Pred hotelsko dvorano se bo napravil poseben vhod v podzemeljsko klet kot pivotoč. Tam bo seveda tudi vzorno kegljišče.

Navadni gostilniški obrat z opremljeno točilnico in posebno sobo bo posebna privlačna sila. Ostali prostori, navadne gostilne, kakor kuhinja, shramba živeža, hladilnica, pomivalnica, točilnica, tujška soba itd., se bodo izpopolnili še s sobo za shrambo perila in šivanje, kar v mnogih navadnih gostilnah pogrešamo.

Istotako se bo predstavilo najmodernejšo in starodavno kavarno z vsemi pritliklinami in potrebnim pohištvom.

Žal nam je, da nimamo v našem listu več prostora, da bi opisali celo prireditve še podrobneje, tako, da bi se naši člani, kateri se bodo te razstave gotovo v obilem številu udeležili, mogli že v naprej predstavljati kaj bodo videli, ko dosepejo na razstavni prostor.

Merodajnim činiteljem polagamo na srce, da omogočijo našim vajencem se udeležiti te prireditve na državne stroške. Najbolj primerno bi bilo, če bi se naše strokovne šole za to zavzele in potovanje aranžirale.

Načelnik mariborske mestne zadruge gospod Senekovič, ki je sestanku predsedoval, se je gg. Withalmu in dr. Illigu za njiju krasno poučno predavanje najsrčneje zahvalil in izjavil, da je bilo poročilo tako popolno, da mu ni potrebno ničesar več dodati. V zameno za izkazano ljubeznjivost homo skrbeli, da se bodo naši gostilničarji udeležili III. avstrijske strokovne razstave v čimvečjem številu. Ker se bo vršila kakor v Ptujju, Ivanjkovcih in Ljutomeru tudi v Mariboru vinska razstava v času od 7. do 9. maja 1927, katero priredi »Osrednja štajerska vinar-

ška zadruga«, je prosil g. Senekovič g. Withalma in dr. Illiga, naj delata tudi onadva razpoloženje med avstrijskimi gostilničarji za udeležbo na naši mariborski vinski razstavi.

Gospod Senekovič izvaja dalje, da ni naša organizacija še tako popolna, da bi se mogli ponašati s kakimi velikimi uspehi, ker je pri nas vse to šele v povojih in so poleg tega še gostilničarji na višku stanovske nezavednosti. Kljub temu pa ne obupamo in delamo pridno na izpopolnitvi organizacije vsaj mi, ki se take organizacije v polni meri zavedamo. Na ta način bomo tudi mi dosegli to, kar imate danes v Grazu.

Naš gospodarski položaj je tako težek, da ga malokdo more preživeti. Dnevno se ponavljajo konkurzi, opustitve obratov itd. Vse to se godi le radi tega, ker se nalagajo vsa bremena le na gostilničarski stan. Naše, od gostilničarjev nepodprte organizacije zamorejo odpomoči le malokateremu zlu. Edino, kar smo dosegli z našo mariborsko mestno organizacijo je, da smo odpravili famozni dinarski davek na ponočni obisk gostiln in kavarn. V zameno za to se je pa gostaščina, katero bi morali plačevati invalidi in državni nameščenci, navalila na naša ramena tako, da smo na slabšem kakor poprej.

K besedi se oglasi g. Glaser, občinski svetnik in stavbenik, kateri pravi, da je marsikaj posnemanja vredno, kar sta povedala zborovalcem gg. Withalm in dr. Illig. Primerjal je na podlagi teh poročil razmere, ki vladajo pri nas in v Avstriji ter ugotovil, da smo mi še toliko na boljšem, ker ne prevladuje pri nas socijalizem kakor v Avstriji, kateri je v našem parlamentu nepoznan.

Gospod Glaser je povdarjal in razlagal bližajoči se gospodarski propad Slovenije radi vedno večjega razširjenja dalmatinskih vin pri nas. Tudi mi pritrujemo gospodu Glaserju, kakor bi moral potrditi vsak za slovensko gospodarstvo dobro misleči človek, da je uvažanje dalmatinskega vina v naše vinorodne kraje propad slovenskega gospodarstva. Ravno tako bi morali uvideti oni gospodje, ki irajo usodo Slovenije v rokah, da so vinotoči dalmatinskega vina propad naše lepe Slovenije. Zato polagamo na srce našemu malemu mariborskemu parlamentu v katerem sedijo po veliki večini agrarci, da dotok dalmatinskega vina v Slovenijo preprečijo.

Po končanem predavanju sta se odpeljala gg. komercialni svetnik Withalm in generalni tajnik dr. Illig z večernim vlakom k ljubljanskim tovarišem, da tudi tam obrazložita to, kar sta obrazložila nam v Mariboru.

Sestanek z avstrijskimi gostilničarji na ljutomerski vinski razstavi.

Kakor so se udeležili avstrijski gostilničarji vinske razstave v Ptujju, tako so se udeležili v izvanredno velikem številu tudi vinske razstave v Ljutomeru, ki se je vršila dne 3. in 4. marca t. l. Dne 3. marca so posvetili ves dan pokušnji izvrstne kapljice ljutomerskega in skiepanju precejšnjih kupčij z raznimi razstavljalci. Drugi dan so se žrtvovali voditelji avstrijskih gostilničarskih organizacij pri sestanku z našimi člani. Ostali avstrijski posetniki razstave so se razpršili po ljutomerski okolici, da si ogledajo kraje, kjer se je na razstavnem prostoru razstavljena izborna kapljica pridelala.

Skupni sestanek interesentov se je vršil v restavracijskih prostorih in pod vodstvom zadržnega načelnika ljutomerske gostilničarske zadruge gospoda Strasserja. Deputacijo avstrijskih gostov je vodil načelnik gostilničarske zadruge v Gradcu gospod Losert. Našo zvezo je zastopal zvezni tajnik gospod Anton Komac.

Debata je bila precej živahna, katere so se udeležili vsi navzoči avstrijski gosti oziroma večinoma g. Losert, kateri je približno izvajal sledeče:

»Zahvaljujemo se Vam za vabilo na udeležbo vinske razstave v Ljutomeru. Prinašamo Vam najsrčneje pozdrave naše deželne zveze gostilničarskih zadrug v Gradcu in našega predsednika gospoda Maksa Withalma, kateri je radi važne razprave pri finančnem ministarstvu na Dunaju za-

Cvetličarna B. Weiler

MARIBOR, Gosposka ulica 26

nudi šopke, vence, cvetlice v loncih, aranžmape v vsaki izdelavi po najnižjih cenah.

Društva in korporacije primeren popust.

držan in se ni mogel pridružiti naši deputaciji. Ravno tako je močno zaposlen naš generalni tajnik g. dr. Illig s predpripravami za prireditev III. avstrijske strokovne razstave, ki se bo vršila v Gradcu v času od 30. aprila do 8. maja 1927.

Mi ne prihajamo v Slovenijo kot tujci. Ne dolgo tega smo obiskali Vaše tovariše v Ptuj in Celju ter smo bili od Vaše Zveze gostilničarskih zadrug v Celju in nje glavnih funkcionarjev kar najiskrenejše pozdravljeni in sprejeti.

Naš prihod k Vam je namenjen v prvi vrsti zopetni upostavitvi prijateljskih odnošajev s tovariši v SHS. Take vezi obstojajo že davno tudi s kolegi drugih sosednjih držav, kakor n. pr. z gostilničarstvom Čehoslovaške, kakor tudi z onimi na Nemškem.

Mi pa pridemo k Vam zato, da Vas vabimo na našo veliko gostilničarsko strokovno razstavo, ki jo priredita avstrijska državna zveza deželnih zvez gostilničarskih zadrug in štajerska deželna zveza v času od 30. aprila do 8. maja 1927.

Ta razstava ni nikako podjetje, ki gre za dobičkom, ampak je prireditev, ki ima idealen namen vzgojiti avstrijske gostilničarje v smislu pospeševanja tujkega prometa. Povzdigo tujkega prometa je pričakovati le tedaj, če bodo tujcem na razpolago dobri in predvsem čisti gostilniški obrati. — Vse to bodo imeli posetniki naše III. strokovne razstave priliko videti in posnemati.

Vzgoja potom besede in pisma, katera se potom naših organizacij pridno pospešuje, ne zadostuje. Mora se brezpogojno predstaviti živo sredstvo in to je naša III. strokovna razstava.

Graška strokovna razstava ne bo morda kakšen navadni sejem ali slično, kjer se razstavljajo pridelki in izdelki v raznih oblikah, ampak bo predstavljala do popolnosti dovršene obrate, hotelske, kavarniške in gostilničarske stroke.

Pri tej priliki je pojasnil gospod Losert navzočim na podlagi načrta razstavnih prostorov vse ostale podrobnosti, ki se z besedo ne morejo tako podrobno in temeljito razjasniti in predstaviti, tako da so se mogli zborovalci poglobiti popolnoma v predmet predavanja.

Gospod Losert je nadalje pojasnjeval, da se za graško III. strokovno razstavo zanimajo ne le gostilničarji cele Avstrije, kar je samo po sebi umevno, ampak se zanima za to impozantno prireditev tudi celokupno gostilničarstvo, kavarnarstvo in hotelirstvo v inozemstvu. Temu je dokaz dejstvo, da so že naznanili svojo udeležbo gostilničarji iz Nemčije in Čehoslovaške republike. Istotako bodo poslali deputacije tovariši iz Ptuj, Celja in Maribora.

Gospod Losert je zaključil svoje lepo predavanje sledeče: Upamo, da tudi Vas ne bomo pogrešali na naši prireditvi. Zato Vam pa že danes kličemo: Na svidenje v Gradcu na naši III. strokovni razstavi, ki se bo vršila v času med 30. april in 8. maj 1927.

Potek vinske razstave in sklenjene kupčije objavimo na drugem mestu.

Gostilničarska zadruga mariborske okolice svojim članom.

V minulem poslovnem letu smo dvakrat objavili v »Gostilničarskem listu«, da je potrebno prijavit zadrugi vsako spremembo oseba in sprejemanje vajencev v svrhu evidenc. Po členu 46 novega gostilničarskega pravilnika so spričevala za doseg osebne pravice le tedaj veljavna, če so dotičniki pravilno vpisani v zadrugi evidenci in spričevala od zadruge potrjena.

Da ne bo poznejših nepotrebnih pritožb, če se komu ne bo moglo izdati takih potrdil, ker ni bil v zadrugi evidenci vpisan, opozarjamo že danes prizadete, da so temu krivi njih delodajalci in ne zadruga. Za vsakega je treba predložiti zadrugi ob prijavi tudi poselsko knjigo.

Vse to velja samo po sebi umevno tudi za sinove in hčere gestilničarjev, ker se tudi tem ne bodo izdajala potrdila, če ne bodo v zadrugi evidenci.

RADION

pere sam

Čistite perilo ne da bi prali!

Po enostavnem kuhanju z „Radionom“ postane perilo v pol ure čisto in snežno belo.

Redni občni zbor

gostilničarske zadruge za mariborsko okolico v Pobrežju pri Mariboru.

Dne 3. marca 1927 ob 2. uri popoldne se je vršil na Pobrežju v gostilniških prostorih zadrugnega načelnika gospoda Matije Holca zadrugi redni letni občni zbor mariborske okoliške zadruge. Zboru je predsedoval g. Holc. Kot povabljen gost sta prisostvovala zboru gg. Hinko Senekovič, načelnik mariborske mestne zadruge in Andrej Oset, restavrater v mariborskem Narodnem domu. Našo zvezo je zastopal zvezin tajnik g. Komac. Zbora se je udeležilo od 278 zadrugnih članov komaj 38 — reci osemindeset.

Začetkom zborovanja se je zadrugi načelnik g. Holc spomnil v minulem poslovnem letu umrlih zadrugnih članov gg. Ivana Fona, Franca Capla in Franca Lebe-a. V znak žalovanja so se na poziv načelnika zborovalci dvignili s svojih sedežev.

Mnogih zborov ostalih zadrug smo se že udeležili, ali nikjer nismo opazili take mlačnosti zadrugnih članov kakor je to ravno pri mariborski okoliški zadrugi. Vzlic temu, da smo že lansko leto precej ožigosali mlačnost članov te zadruge, se ni od lanskega leta spremenilo mnogo na bolje. Iz tega posnemamo, da se mora goditi tem članom izjemoma vendarle dobro, ker če bi občutili velikansko težo davkov današnjih časov, ki jo občutijo drugi naši tovariši, smo uverjeni, da bi se ravnotako zanimali za svojo zadrugo in nje občne zbere kakor se zanimajo vsi ostali gostilničarji naše mariborske oblasti. Ne bomo se tedaj čudili sedanjemu jako agilnemu načelniku gosp. Holcu, če bo koncem koncev tudi on vrgl puško v koruzo in pustil v nemar celo organizacijo, kakor so jo pustili nekateri drugi zadrugi načelniki, ko so opazili, da niso imeli podpore od svojih zadrugnikov, kakor je nima sedaj g. Holc.

Prečitani zapisnik zadnjega občnega zbora se je soglasno odobrilo, narkar je podal zadrugi načelnik gosp. Holc izčrpno poročilo o zadrugnem delovanju v poslovnem letu 1927., kateriga je vzel zbor soglasno na znanje. Poročilo o zadrugnem delovanju v preteklem poslovnem letu navaja med drugim tudi rešitev 171 došlih dopisov. Za podelitev krajevne pravice je bila zadruga zasllišana v 5 slučajih. V treh slučajih je podala odklonilno, v dveh pa pritrdilno mnenje.

Zadrugi načelnik g. Holc je ugotovil, da je mnogo zadrugnih članov še v zaostanku s plačilom zadrugnih doklad. Tako je zaostalo v plačilu v letu 1925. 84 in v letu 1926. pa 96 članov. Po kratki razpravi je zbor soglasno sklenil, da iztirja te zaostanke potom srezkega poglavarja, če bi zamudniki do konca aprila t. l. svojih obveznosti ne poravnali.

Letni obračun za minulo poslovno leto 1926., kateri izkazuje dohodkov 18.883.48 Din, izdatkov pa 13.776.71 dinarjev, preostanek 5.106.77 Din, se

soglasno odobri in podeli zadrugnemu odboru odveza.

Predloženi zadrugi proračun za poslovno leto 1927., ki znaša za vsakega člana 60 Din, to je za zvezo 45 dinarjev in za zadrugo pa 15 Din, se po daljši razpravi soglasno odobri pod pogojem, da pošlje zveza na stroške zadruge vsaj vsakega četrta leta nepoznane kontrolorja iz Celja z nalogo, da kontrolira točilce stoječim gostom, ali se držijo točno odpiralnega in zapiralnega časa ter poda oblastim formalne prijave o ugotovljenih prestopkih.

Kakor je žalostno od gostilničarjev, da se zborov ne udeležujejo, ravno tako je žalostno, da morajo pri nas sami državljanji vršiti službo varnostnih oblasti in kontrolirati svoje sodržavljanje, ali se ravna po zakonih ali ne. Ne razumemo kako da varnostne oblasti ne nadzirajo teh obratov. Ali je nadzorstvo varnostne oblasti namenjeno samo našim obratom? Res je vse to, kar se godi težko pojmljivo. Vsak trgovec, ki je v posesti obrtne lista za prodajo alkoholnih pijač v zaprtih steklenicah ali za točenje preko ulice, izvršuje pravo gostilno. V trgovini ima gostom na razpolago sedeže v obliki raznih zabojev in vreč. Pozno v noč, ko trgovino zapre, prireja godbo na meh, kuha razne jedi, čaje itd., kratkoma kakor v vsaki gostilni. In vendar oni organi, ki gostilničarja za vsako malenkost zasledujejo, vseh teh prestopkov ne vidijo. Žalostno je, da morajo vse te obrate nadzorovati gostilničarji sami.

Zvezni tajnik g. Komac je v dolgem poročilu obrazložil zborovalcem delovanje zveze v minulem poslovnem letu ter dajal na razna vprašanja pojasnila. V glavnem se je sukalo poročilo o prizadevanjih zveze za odpravo točilnih taks in s temi v zvezi točilcev stoječim gostom, ki so poguba gostilničarstva in tujkega prometa.

Načelnik mariborske mestne zadruge gospod Senekovič je v dolgem referatu razlagal navzočim pomen organizacije sploh in koristi zveze. Med drugim je omenil sledeče: Imam precejšen vpogled v zvezino delovanje. Zato mi je dobro znano, koliko nam zveza koristi. Ona je preprečila naložitev nam marsikaterega bremena. Deluje tudi pridno na to, da ne pridejo v posest osebnih pravic osebe, ki se niso naše obrti nikoli učile vzlic temu, da izdajajo nekateri gostilničarji neresnična spričevala. — Organizacije nam bodo tudi v pomoč, da preprečimo poplavo Slovenije z dalmatinskimi vinskimi pridelki. Zato je potrebno, da vse naše organizacije vzdržimo in jih podpremo z vsemi našimi močmi.

K besedi se oglašijo še gg. Postl, Kučera, Senica, Klemenčak in drugi, kateri stavlajo dobre predloge za zboljšanje položaja gostilničarstva. Najinteresantnejša je zadeva plačila investicij za električno napeljavo v Studence. Za kritje teh izdatkov je uprava elektrarne enostavno naložila gostilničarjem 19 Din za vsako kilo-

vatno uro uporabljenega električnega toka, medtem ko je predpisala privatnikom samo 3 Din. To so krivice, kakoršnih svet še ne pomni. Čudnih nazorov so nekateri gospodje, ki odločujejo o bremenih gostilničarstva. Mnenja so, da ta stan največ nese. Bi se vsaj pustilo vse to vkalkulirati v pijače. Ali če se kdo drzne prevaliti taka bremena na konzumenta, že segne po njem roka postave in ga kaznuje radi navijanja cen z vinom, ki se napačno smatra za življensko potrebo. Ne pomnimo, da bi bil kdo od lakote umrl, ker ni pil vina. Zato pa ne drži stališče sodišč, da je vino življenska potreba in da se brez njega ne more živeti. Kako živijo potem abstinenti, ki se trudijo, da sploh prepovejo prodajati alkoholne pijače. Če je alkohol življenska potreba, in da človek brez njega živeti ne more, so abstinenti zločinci nad narodom, ker hočejo, da za lakoto alkohola umrje. Zato pa so tembolj čudni nazori onih činiteljev, ki nalagajo vsa mogoča bremena le na alkohol.

Na predlog g. Senice je zbor soglasno sklenil naložiti redovno kazen po 50 Din vsem onim zadrugnim članom, ki bi se brez upravičenih razlogov občnih zborov ne udeleževali.

Končno povzame besedo zadrugi načelnik g. Holc, kateri poziva vse člane, da prijavijo zadrugi svoje sinove in hčere, katere nameravajo določiti za svoje naslednike v gostilničarski obrti, da ne bodo imeli neprilike, ko bodo prosili za podelitev osebne pravice za nadaljnjo izvrševanje gostilniške obrti po svojih starših.

S tem se vsem navzočim zahvali za udeležbo in zaključni občni zbor.

Gostilničarska zadruga v Vojniku svojim članom.

Dne 15. februarja 1927 smo Vam poslali plačilne naloge za poravnavo članarine za leto 1927. Do danes se Vas je odzvalo le malo število. Ker moramo poravnati v najkrajšem času tako zvezno članarino kakor tudi druge nujne zadrugne obveznosti, pozivamo tem potom vse zamudnike, da nam predpisano zadrugo članarino za leto 1927 in eventuelno naloženo kazen radi neudeležbe občnega zbora po poslani položnici št. 14.759 čimprej nakažejo, najdalje pa do 31. marca t. l., sicer bomo žal primorani izročiti terjatev politični oblasti za administrativno iztirjanje.

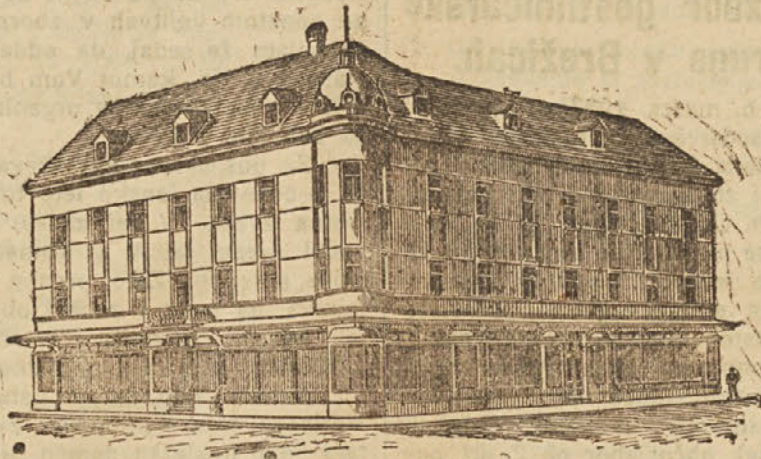
Vse spremembe v obratih, kakor n. pr. oddaje v najem, postavitev poslovnice itd., naj se takej javijo zadrugnemu tamištvu, da popravi zadrugo evidenco v smislu spremembe. Istotako mora vsakdo prijavit in odjaviti svoje osebe. Onim nastavljenim, ki ne bodo v zadrugi evidenci vpisani se ne bo potrjevalo spričeval in tudi ne bodo mogli priti v posest osebne pravice.

Nova veletrgovina „TRGOVSKI DOM“ Maribor

**Grand magazin
konfektion.**

**Največja konfek-
cijska dvorana v
Jugoslaviji.**

**Velikanska izbira vsa-
kovrstnega sukna za
gospode.**

**Lastni atelje za izde-
lovanje oblek po dunaj-
skem kroju.**

Največja izbira krasnega volnenega blaga, platna, šifonov, odel, posteljnih garnitur, namiznih prtov itd. — Nikdo naj ne zamudi si ogledati veliko razstavo v Trgovskem domu

Zadrugi je naznaniti tudi vsako nameravano otvoritev nove gostilne ali točilnice stoječim gostom, da se bo zamoglo potom zveze pri oblastih pravočasno ugovarjati.

Javijo naj se nam tudi vsi prestopki točilcev stoječim gostom v odpiranju in zapiranju njih obratov ter če točijo pijače gostom za zauživanje v trgovini itd.

Le če bode vsi z nami sodelovali, bomo prišli z našo obrtjo končno na zeleno vejo, sicer nas bo uspešna konkurenca točilcev stoječim gostom, ki niso obremenjeni z davki in režijo kakor smo mi, popolnoma uničila.

Če nam oblasti v tej zadevi ne bodo šle vsaj v toliko na roko, v kolikor so po zakonih primorane, bomo končno tudi mi prijavi prostro trgovino manufakture in mešanega blaga za prodajo po naših gostilnah.

Slovo

jemljemo od gostilničarskih zadrug v Brežicah in Sevnici ter jih predamo ljubljanski zvezi, kamor po oblastveni spremembi naših pravil spadata. Močno bomo pogrešali brežiško zadrugo, ki je bila izmed vzornejših najvzornejša. Saj je tudi lahko bila taka, ker ji je načeloval dolgoletni načelnik in vzoren narodni gospodar gospod Ivan Volčanšek. Nikoli nismo pogrešali tega zaslužnega voditelja in agilnega zveznega sodelavca na naših sejah, zborih in sestankih. Nikoli ni bil ne bolan in ne zadržan. Viskdar je žrtvoval v njegovo škodo cele dneve v prid svojemu stanu. Zato nam je pa tembolj težko zgubiti iz naše srede takega zavednega moža kakor je gospod Volčanšek. Lahko je ponosna ljubljanska zveza na njegovi pridobitvi.

Ni pa tako s sevniško zadrugo. Ne bomo tukaj razlagali kako in kaj ter kdo je kriv mrtvili zadruge, ker je to itak vsem zadrugnim članom prav dobro znano. Povemo pa to, da smo zadovoljni, ker smo jo iz naše srede zgubili. Če bi ne bilo prišlo tako, da se je po oblastveni odredbi izločila iz naše Zveze, bi jo bili nji v sramoto iz naše srede izključili.

Kakor čestitamo ljubljanski zvezi na pridobitvi brežiške zadruge, tako jo obžalujemo, da je dobila v nje sredo sevniško, ki je pod vsako kritiko zanemarjena.

M. U. Dr. Ivan Jurečko v Mariboru

oblastni sanitetni referent mariborske oblasti, stalni sodni izvedenec, ordinirajoči zdravnik dispanzerja Protituberkulozne Lige v Mariboru naznanja vljudno, da stanuje od 1. marca 1927 v

Gregorčičevi ulici 6. I. nadstropje

Posvetovalne ure dnevno od 8. do 9. ure dopoldan in od 13. do 15. (1 do 3) ure popoldan razen v petkih, nedeljah in praznikih.

Telefon v stanovanju št. 40. V uradnih prostorih velikega župana št. 180.

Redni letni občni zbor gostilničarske zadruge v Rog. Slatini.

V hotelskih prostorih in pod predsedstvom zadrugnega načelnika gospoda Stjepana Čoha, se je vršil dne 14. marca 1927 ob pol 4. uri popoldne občni zbor Gostilničarske zadruge v Rog. Slatini. Zbora se je udeležilo od 57 zadrugnih članov samo 19. Našo zvezo je zastopal zvezni tajnik g. Komac.

Zadrugni načelnik g. Čoh je ugotovil sklepčnost zbora, ker se je čakalo po zadrugnih pravilih predpisano uro časa. Pozdravil je vse došle člane in zveznega zastopnika g. Komaca. Gosp. Čoh je obžaloval, da ni med gostilničarstvom toliko zavednosti in zanimanja za lastno organizacijo, da bi prišlo na zbor večje število članov. Po končanih formalitetah je otvoril gosp. Čoh občni zbor in prešel takoj na dnevni red.

Prečitani zapisnik zadnjega občnega zbora se je soglasno odobril, na kar je podal g. Čoh besedo zveznemu tajniku g. Komacu in ga prosil naj poda poročilo o zveznem delovanju.

G. Komac je poročal obširno o zveznem delovanju in doseženih uspehih sploh, posebno pa o točilnih takсах in v zvezi s tem o točilcih stoječim gostom in točev vina pod vejo ter kako so taki obrati prišli sploh na svetlo. — Nadalje je poročal o posledicah, ki jih rodi gostilničarska nezavednost, ki izstavlja neresnična spričevala osebam, ki se niso gostilničarske obrti nikoli učili. Take stvari naredijo takt ljudje navadno za par litrov vina. S tem prodajo svojo besedo in čast, ker se na ta način zlažejo, in kdor laže, je zmožen vseh drugih nečastnih dejanj. Če se ta stvar ne bo zboljšala, bomo imena dotičnih začeli objavljati v listu, da jih osramotimo pred celim svetom.

Obširno je razlagal g. Komac tudi, kako ugonablja oblasti gospodarstvo Slovenije z dovoljevanjem ustanavljanja točilnic dalmatinskega vina. V letu 1926. se je iztočilo v Sloveniji 30% dalmatinskega vina, in če bo šlo v tem tiru naprej, bomo v par letih doživeli polom gospodarstva Slovenije, ker se bo točilo tu izključno le dalmatinsko vino, naš pridelek bo pa ostajal in tako zastalo vse naše gospodarstvo. Neuvidevnost oblasti v tem oziru je nerazumljiva.

Po dolgotrajnem govoru je zaključil g. Komac svoje poročilo s prošnjo, da naj vsak gostilničar pridno čita naš »Gostilničarski list« ter podpira zvezo in zadrugo z vsemi razpoložljivimi močmi, da bomo z močno organizacijo uspeli v naših namelih, ki gredo za zboljšanjem ne le gospodarskega položaja gostilničarstva, ampak tudi za pospeševanje tujkega prometa in s tem v zvezi za ustvaritev dobrostanja vsemu prebivalstvu Slovenije.

Zadrugni načelnik g. Čoh se je g. Komacu zahvalil za izčrpno poročilo in podal tudi svoje poročilo o zadrugnem delovanju v minulem poslovnem letu, iz katerega razberemo, da je imela zadruga v letu 1926. 2270 Din dohodkov, izdatkov pa 1.977 Din in vsled tega blagajniški preostanek po 293 dinarjev. Rešilo se je 150 spisov. Vinotočev pod vejo je bilo javljenih lansko leto 42. Zadruga se je udeležila treh zveznih odborovih sej, enega protest-

nega zborovanja in enega zveznega občnega zbora. Novih članov ni bilo.

Kongresa mednarodnih hotelirjev v Budimpešti se je udeležil naš vrli g. Martinović na lastne stroške, kateremu je g. Čoh izrekel v imenu zadruge najiskrenejšo zahvalo.

Zbor je poročilo načelstva vzel z odobravanjem na znanje.

G. Čoh je predložil zboru obračun za poslovno leto 1926., katerega sta pregledala dva preglednika računov in ga je na njiju predlog zbor soglasno odobril ter podelil odboru odvezo.

Zadrugni proračun, ki znaša za člane, uvrščene v I. plačilni razred 15 dinarjev, v II. pa 30 Din, zbor soglasno odobri. Po tem proračunu plača 30 članov po 45 Din, to je 1.350 Din, ostalih 27 pa po 30 Din, skupaj 810 Din, preostanek iz leta 1926. znaša 293 Din, predvideni dohodki na vpisninah in inkorporacijah 1.600 Din. Skupni dohodki 4.053 Din. Napram tem dohodkom je predvidenih izdatkov 3.115 dinarjev, predvideni preostanek koncem leta 938 Din.

Za preglednika računov je bil soglasno izvoljen gosp. Mikuš iz Donačke gore.

G. Martinović je predlagal, da se zaprosi zveza za vložitev vloge na merodajno mesto za znižanje točilne takse na sezijska podjetja kakor so zdravilišča in kopališča po v tem času odgovarjajočem prometu. Temu predlogu se je pridružil tudi g. Mikuš, ki ima tudi tak obrat, da posluje le v gotovih mesecih v letu.

G. Mikuš prosi zvezo za posredovanje na merodajnem mestu, da bi se dovolilo tudi gostilničarstvu gotovo količino nezatrošarinjenega vina za uslužbenca in delavce, kakor je to dovoljeno vinogradnikom.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, povzame besedo zadrugni načelnik g. Čoh, kateri se zahvali zveznemu tajniku g. Komacu in vsem članom za udeležbo v nadi, da bo prihodnji zbor bolj obiskan kakor je bil letošnji ter zaključil zborovanje.

Redni letni občni zbor gostilničarske zadruge Slov. Bistrica.

Dne 15. marca 1927 ob 10. uri predpoldne se je vršil v gostilniških prostorih in pod predsedstvom zadrugnega načelnika g. Ivana Kosa redni letni občni zbor slovenjebistriške gostilničarske zadruge. Zbora se je udeležilo od 103 članov samo 29. Našo zvezo je zastopal zvezni tajnik g. Komac.

Po običajnih formalitetah je ugotovil zadrugni načelnik g. Kos sklepčnost zbora, ker se je čakalo eno uro, kakor je po zadrugnih pravilih predvideno. Načelnik g. Kos obžaluje, da je

med člani tako malo zanimanja za zadrugno delovanje in da se zbora ni udeležilo več kakor 29 članov.

Zapisnik zadnjega občnega zbora se je prečital in soglasno odobril.

Zadrugni načelnik g. Kos, ki je med poslovnim letom opravljal tudi posel zadrugnega tajnika in blagajnika, je združil vsa tri poročila v eno točko in poročal, da se je vršilo med letom 5 zadrugnih odborovih sej, na katerih so se obravnavale važne stanovske zadeve. Izdalo se je 15 spričeval za dosego osebne pravice in izrekle za dano krajevno potrebo za eno krajevno pravico. Zadruga se je udeležila tudi 5 zveznih odborovih sej v Celju in občnega zbora v Mariboru. Vršili so se poleg tega tudi trije sestanki slovenjebistriških gostilničarjev. — Priporočati bi bilo, da bi se vršili taki sestanki tudi v drugih krajih. Minulo leto sta bila vpisana samo dva učenca in eden pa oproščen. Uradnih spisov je došlo in bilo rešenih 75 po številu. Vložile so se 4 ovadbe proti vinotočev, ker so kršili obstoječe zakonske predpise. Zadruga je naročena na »Uradni list«, »Obrtni list« in »Trgovski list«.

Blagajniško poročilo izkazuje, da je bilo v poslovnem letu 5.679,54 Din dohodkov, izdatkov pa 3.643,50 Din, ostane prebitka 2.036,04 Din.

Zadrugna pravila so se spremenila tako, da se je določila vpisnina za vajence na 20 Din, oprosnina na 60 dinarjev, inkorporacijska pristojbina pa na 500 Din.

Obračun za poslovno leto 1926. se e soglasno odobril.

Zadrugni načelnik g. Kos obrazloži zboru letni proračun za poslovno leto 1927. in prosi zveznega tajnika g. Komaca, naj utemelji zvezni prispevek po 45 Din od člana. G. Komac je predvsem pojasnil zvezno delovanje in zvezni proračun za poslovno leto 1927. ter na podlagi tega utemeljil zahtevo zveze po letnem prispevku po 45 Din za vsakega člana. Razvila se je nato obširna debata, v katero so posegli razni govorniki, med drugimi tudi gg. Gorenjak in Avgustin, kateri so zvezno delovanje jako cenili in odobraval ter priporočali zboru, da glasuje za predloženi zadrugni proračun, da se bo mogla zveza še nadalje vzdrževati.

Ker zahteva nova moda tudi to, da mora pri takih stvareh biti vedno kdo navzoč, ki dela z neumestno in ne-utemeljeno opozicijo težkoče, tako se je znašel tudi pri tem zborovanju nekdo, ki je igral neko zabavno vlogo z jako neumestnim ugovarjanjem zveznemu proračunu in nepravilnemu urejevanju našega lista. Tako smešno vlogo je prevzel pri tem zborovanju gostilničar in zadrugni odbornik gospod Josip Kac iz Zgornje Poljskave. Gosp. Kac

Hotelirji, restavraterji in gostilničarji, pozor!

Delikatesna trgovina

Ivan Krhlanko, Maribor

Aleksandrova cesta št. 31

prilagoča po zmernih cenah vse vrste sira, konzerv, kompotov, raznovrstne konjake in likerje, kakor tudi vse v to stroko spadajoče blago. Za potnike in turiste priporočam svoj bufet z mrzlimi jedili kakor tudi dobrim vinom ter priznana najboljšim pivom v Mariboru, ki ga omogoča moja najmodernejša pivska točilna naprava.

Testenine

so najboljše!

je namreč hotel ugotovljati, da objavlja naš list samo naredbe, prepisane iz »Uradnega lista«, namesto, da bi v razumljivem slogu podajal razloge k tem naredbam in da ne more razumeti velikanske razlike med zadržno in zvezno članarino.

Zvezni tajnik g. Komac je na podlagi izišlih listov ugotovil, da trditelj g. Kaca, tičoč se urejevanja lista v gostilničarjem nerazumljivem slogu in prepisavi naredb iz »Uradnega lista« ne odgovarja resnici, ker se takih odredb, izven gostilničarskega pravilnika, v listu sploh ni objavljalo. Veliko razliko med zvezno in zadržno članarino je pa utemeljil z izdajo letno 12 listov, obsegajočih 16 strani, vzdrževanje rednega in stalnega tajništva, zvezano z različnimi potnimi in reprezentacijskimi stroški itd., kar zadruga nima, ker je njeno delovanje omejeno na najpotrebnejše. Saj zadruga niti svojega tajnika nima. Zadržni načelnik je v eni osebi brezplačni načelnik, tajnik in blagajnik. Vsled tega bi tudi vsak nestrokovnjak mogel razumeti razliko med zvezno in zadržno članarino, samo g. Kac, ki trdi, da je v tej zadevi strokovnjak, je ni mogel, ali pravilno rečeno, je ni hotel razumeti. Če bi g. Kac iz nerazumevanja stvari ne mogel razumeti razlike med zvezno in zadržno članarino ali iz strokovnega stališča ne hotel razumeti, bi to kritiko opustil. Ker nam je pa znano, da je g. Kac temu ugovarjal le iz drugih razlogov, smo prisiljeni povedati temu gospodu naše mnenje, in da bodo o njegovi nenaklonjenosti naši organizaciji poučeni tudi vsi ostali gostilničarji. Gospoda Kaca pač močno holi, da se naš list ne imenuje »Gastwirts-Zeitung aus Cilli«, ampak tako kakor današnji časi zahtevajo. Vzlic opoziciji g. Kaca je bil predložen zadržni proračun soglasno odobren, za katerega je končno glasoval tudi g. Kac.

Pri tej priliki ugotavljamo, da je naš list objavil in prepisal iz »Uradnega lista« do sedaj samo del novega gostilničarskega pravilnika, katerega besedilo ne moremo predruščiti na ljubo gospodu Kacu, ki mrzi vse, kar ni pisano v blaženi »šprahi«.

Gospodu Kacu in sličnim gospodom principijelnim opozicijalcem svetujemo v prid dobrobit celega gostilničarskega stanu, naj take opozicije, ki slonijo na kaki politiki ali prenapetemu nacionalizmu, opustijo in se rajši poprimejo strokovnega dela za izboljšanje gospodarskega stanja gostilničarskega stanu, katerega se le radi znane gostilničarske nesločnosti tako strašno gnjavili, bi nam ne škodovali mnogo. Tudi ne bi bilo takih obratov toliko kolikor jih je danes, ampak mnogo manj, ker bi se jim posel ne izplačal. Tako pa ker nihče ne nadzira pravilnega izvrševanja te vrste trgovine, se izvršujejo neovirano tudi nezakonito. Iz tega sledi, da se množijo dnevno kakor gobe po dežju. — Da pridemo končno do tega, da se bodo tudi taki trgovci držali strogo po obstoječih zakonih, vam svetujem jih najstrožje nadzirati in prijaviti vsak prestop in prijavo podpreti s pričami. Naša skrb in skrb Zveze bo, da pride tak človek do zaslužne kazni, kakor se kaznuje naše ljudi za vsaki še tako malenkostni prestop.

Vi veste, da se je uveljavil zakon o dokazu strokovne sposobnosti, vsakega prosilca za osebno pravico in da ima zadruga pravico take dokaze v obliki spričeval potrjevati ali so resnični ali ne. Zadruga pa more taka spričevala potrditi le tedaj, če je dotičnik v zadržni evidenci pravilno vpisan in se v dotičnem gostilniškem obratu kot tak resnično udeležuje. Zato vas pa pozivljam, da vsak od vas prijavi zadrugi svoje sinove in hčere, katere hočete postaviti za vaše naslednike v gostilniškem obratu. Onim prosilcem za potrdilo takih spričeval, ki ne bodo pri zadrugi pravilno prijavljeni in vpisani v zadržni evidenci, se ne bo potrdilo prav nobeno spričevalo in tudi ne bo mogel dotičnik priti nikoli v posest osebne pravice.

Omeniti moram tudi, da niso pri volitvah v zbornico vsi naši člani

Občni zbor gostilničarske zadruge v Brežicah.

Dne 6. marca 1927 se je vršil pod predsedstvom zadržnega načelnika gospoda Ivana Volčanška redni letni občni zbor gostilničarske zadruge v Brežicah. Od 81 članov, ki jih šteje zadruga, se je udeležilo zbora samo 18 članov. To je dokaz nezrelosti gostilničarstva za svojo organizacijo. Našo zvezo je zastopal zvezni tajnik g. Komac.

Po enournem čakanju je na koncu običajnih formalnosti in pozdravov navzočih otvoril zadržni načelnik g. Volčanšek občni zbor ob 2. uri popoldan ter podal naslednje poročilo načelstva o zadržnem delovanju minulega poslovnega leta.

Zadržne odbore se je vršile tri in sicer dne 18. aprila, 18. julija in 5. decembra, na katerih so se reševali različni došli dopisi in razmotrivalo o predlogih članov, ki so šli za izboljšanjem položaja gostilničarstva sploh.

Zadruga je bila neprenehoma v zvezi z Zvezo gostilničarskih zadrug v Celju ter se udeležila po moji malenkosti vseh zveznih odborovih sej. Poudarjati moram, da je zveza napela vse svoje sile in uporabila vsa zakonito dopustna sredstva, da je odvrnila od gostilničarstva marsikatero težko breme, neprijetnost in uveljavljene gostilničarstvu škodljivih naredb in zakonov. Zvezno delo je rodilo tudi vidne uspehe, ki so bili itak v gostilničarskem listu obelodanjeni. Da se pa vzlic temu delajo gostilničarstvu krivice z vednim podeljevanjem novih pravic za točenje alkoholnih pijač stoječim gostom, podeljevanje novih krajevnih pravic za gostilne in osebnih pravic ljudem, ki se niso v gostilničarski stroki nikoli izučili, je krivo dejstvo, da se vsi gostilničarji ne zavedajo svojega stanu in ne podpirajo zadostno svojih organizacij, ki so zakonite predstavnice gostilničarstva, in ki edine morejo take krivice preprečiti. Zato pa je treba, da se vsi zavedamo našega stanu in krepko podpremo vse naše organizacije, ki za nas pridno delujejo.

Točilci stoječim gostom nam škodujejo s konkurenco radi tega, ker niso obremenjeni s tako visokimi režijami in taksami kakor ravno gostilničarji. Vsi ti točilci imajo svoje pravice po zakonu močno omejene in če bi se držali točno vseh obstoječih predpisov kakor se morajo držati naši člani, oziroma če bi v to poklicani organi izvrševanje njih obrti strogo nadzirali, bi nam ne škodovali mnogo. Tudi ne bi bilo takih obratov toliko kolikor jih je danes, ampak mnogo manj, ker bi se jim posel ne izplačal. Tako pa ker nihče ne nadzira pravilnega izvrševanja te vrste trgovine, se izvršujejo neovirano tudi nezakonito. Iz tega sledi, da se množijo dnevno kakor gobe po dežju. — Da pridemo končno do tega, da se bodo tudi taki trgovci držali strogo po obstoječih zakonih, vam svetujem jih najstrožje nadzirati in prijaviti vsak prestop in prijavo podpreti s pričami. Naša skrb in skrb Zveze bo, da pride tak človek do zaslužne kazni, kakor se kaznuje naše ljudi za vsaki še tako malenkostni prestop.

Vi veste, da se je uveljavil zakon o dokazu strokovne sposobnosti, vsakega prosilca za osebno pravico in da ima zadruga pravico take dokaze v obliki spričeval potrjevati ali so resnični ali ne. Zadruga pa more taka spričevala potrditi le tedaj, če je dotičnik v zadržni evidenci pravilno vpisan in se v dotičnem gostilniškem obratu kot tak resnično udeležuje. Zato vas pa pozivljam, da vsak od vas prijavi zadrugi svoje sinove in hčere, katere hočete postaviti za vaše naslednike v gostilniškem obratu. Onim prosilcem za potrdilo takih spričeval, ki ne bodo pri zadrugi pravilno prijavljeni in vpisani v zadržni evidenci, se ne bo potrdilo prav nobeno spričevalo in tudi ne bo mogel dotičnik priti nikoli v posest osebne pravice.

Omeniti moram tudi, da niso pri volitvah v zbornico vsi naši člani

sledili strokovni listi, ki so jo postavile vse strokovne organizacije, ampak so se nekateri pustili speljati na napačna pota nasprotne politične liste. Dobro, da je bilo takih nezavednih tovarišev le majhno število, kar dokazuje dejstvo, da smo pri volitvah na celi črti častno zmagali. Da se pa to ne bi ponovilo pri zopetnih volitvah v zbornico, Vas pozivljam že sedaj, da oddaste Vaše glasove le tja, kamor Vam bodo svetovale Vaše strokovne organizacije, ne pa politične stranke.

Za pospeševanje tujškega prometa se je osnovala lansko leto tujsko-prometna zveza. V tej zadevi Vam bo podal zvezni tajnik g. Komac natančnejše poročilo. Zato prosim gospoda tajnika, da poda v zadevi pojasnila.

Besedo povzame zvezni tajnik g. Komac, ki izvaja približno sledeče:

Minulo leto se je ustanovila v Mariboru tujsko-prometna zveza, katera ima hvaležen namen organizirati in pospeševati tujski promet pri nas, kakor n. pr. oskrba potnih vizumov, izdaja raznih reklam v obliki brošur, časopisov in slično, dajati tujcem informacije in preskrbeti vozne liste, omogočiti nemoten prehod državnih mej itd.

Samo po sebi umevno ima od obilega poseta tujcev v našo državo v prvi vrsti interes in dobiček gostilničarstvo. In ker ima gostilničarstvo na pospeševanju tujškega prometa tako velik interes, je potrebno, da ga kjerkoli mogoče z vsemi močmi podpira. Naša zveza se tega v polni meri zaveda. Radi tega je pristopila kot ustanovna članica z ustanovnico po 10.000 Din enkrat za vselej. Svetujem Vam, da tudi Vi danes tukaj sklenete pristopiti tej korporaciji vsaj kot redni člani z letno članarino po 1 Din od vsakega člana. Ker šteje Vaša zadruga 81 članov, bi bila letna članarina Vaše zadruge 81 Din. Če bodo oblasti videle, da hočemo mi pomagati do izboljšanja gospodarskega stanja v naši domovini, sem uverjen, da bodo šle tudi one nam kolikor mogoče na roko.

Gospod Komac je pojasnil navzočim obširno tudi znano zadevo zavlačevanja določitve odpiralnega in zapiralnega časa za točilce stoječim gostom in razložil tudi, kje leži krivda tega zavlačevanja. V prvi vrsti je kriva nezavednost gostilničarstva izven Slovenije, ker se ne organizira v močne organizacije, ki bi bile v stanu demonstirati in zahtevati pravice za svoje člane. Dokler se ne bo gostilničarstvo zavedalo popolnoma svoje organizacijske dolžnosti, ni pričakovati izboljšanja stanja v to stran. Treba je, da se vsaj gostilničarstvo Slovenije, ki ima organizacije že stvorjene, zaveda tega momenta in podpre iste z vsemi potrebnimi finančnimi sredstvi.

Obširno je razlagal zvezni tajnik g. Komac tudi zadevo podelitve osebnih pravic na podlagi od gostilničarjev samih izstavljenih neresničnih spričeval sposobnosti in obsojal najstrožje vse one gostilničarje, ki prodajo svoj podpis in svojo častno besedo za revnega 1/2 l vina ter ne pomislijo, da s takim nečastnim dejanjem oskodujejo poleg samih sebe še druge tovariše.

Po končanem poročilu zadržnega načelnika g. Volčanška in zveznega tajnika g. Komaca se je predložil zboru letni zadržni obračun, ki izkazuje pribitka 3800 Din. Zbor je na predlog računskih preglednikov odobril soglasno letni obračun za leto 1926 in podelil zadržnemu odboru absolutorij.

Zadržni načelnik g. Volčanšek je prečital dopis ljubljanske zveze gostilničarskih zadrug, v katerem svetuje glasovati za pristop k ljubljanski zvezi in dal zadevo na debato. K besedi se je oglasil zvezni tajnik g. Komac, ki je izvajal sledeče:

Zasebne vesti pravijo, da je ministrstvo trgovine v Beogradu naš priziv v zadevi spremembe naših pravil in omejitve našega delokroga na mariborsko oblast zavrnilo in potrdilo odlok velikega župana mariborske oblasti v Mariboru, s katerim se je ravno naš naslov uradno spremenil in omejil naš delokrog na mariborsko oblast. Potemtakem bomo primorani Vašo zadrugo iz naše zveze izločiti, ker ima svoj sedež v ljubljanski in ne v mariborski oblasti. Vsled tega Vam svetujem, da danes tukaj sklenete iz naše zveze izstopiti in pristopiti k ljubljanski zvezi, da se izognemo tako vsakemu eventualnemu uradnemu pozivu.

Pri tej priliki Vam moram v imenu naše zveze izjaviti, da nam je jako žal — zgubiti Vas iz naše srede, ker smo Vas vedno prištevali k najboljšim in najzavednejšim zadrugam. Zato bomo tem težje pogrešali Vaše članstvo. V zameno za izgubo Vaše zadruge bi prav radi žrtvovali najmanj 5 enakih zadrug kakor je ona v Sevnici, ki je pod vsako kritiko zanemarjena. Namenjeni smo bili, da jo iz naše srede izključimo, če bi ne bila itak vsled ministrske naredbe pripadla ljubljanski zvezi, katero morem le obžalovati, da prejme v nje sredo tako nedelavno članico. Častitam pa ljubljanski zvezi na pridobitvi Vaše zadruge, ki je res vzorna organizacija.

Na podlagi ravnokar obrazloženega je občni zbor glasoval za izstop iz naše zveze in za pristop k ljubljanski zvezi in sicer s 1. aprilom 1927, tako da se plača članarina za našo zvezo za prvo četrtletje in ljubljanski pa za ostala tri četrtletja. Gostilničarski list pošlje naša Zveza zadnjikrat dne 20. marca 1927, od 1. aprila 1927 dalje pa ljubljanska.

Predloženi letni proračun za leto 1927, ki znaša 40 Din za vsakega člana, se soglasno odobri. Obenem se je pri tej točki pobrala od vseh navzočih članarina za celo leto 1927.

Kot zadržni deležniki za Zvezni zbor k Zvezi v Ljubljano so bili soglasno izvoljeni gg. Volčanšek, Stirn, Grobner in Držič.

Nekdanji sedaj 60 let stari in bolni gostilničarki gospej Vreg iz Brežic se je na nje prošnjo podelila enkratna podpora po 100 Din.

Interpelacijo stavljenjo na Zvezo glede sestavljenja kalkulacij za sodnijsko oblast, je zvezni tajnik pojasnil že v listu št. 3 objavljeni kalkulaciji in pozival vse člane k zanimanju za naš list, kateri prinaša marsikaj koristnega za gostilničarstvo. Če bi se bil naš list št. 3 pazljivo prečital, bi bila zadevna famozna interpelacija prav gotovo izostala. Iz teh razlogov objavimo danes na drugem mestu ponovno zadevno kalkulacijo v nadi, da jo bodo vsaj sedaj vsi gostilničarji pazljivo prečitali.

Izredni občni zbor gostilničarske zadruge v Šoštanjju.

Pod predsedstvom zastopnika zadržnega komisarja, zaslužnega dolgoletnega obrtniškega voditelja gosp. Volka iz Šoštanjja, se je vršil dne 9. marca t. l. ob 10. uri predpoldan izvanredni občni zbor šoštanjske gostilničarske zadruge, da spremeni zastarela zadržna pravila današnjim časom primerno, odobri od zadržnega komisarja sestavljeni zadržni letni proračun za leto 1927, in izvoli delavnejše načelstvo in odbor, kakor je bil pred postavitvijo zadržnega komisarja. Naša zveza je bila zastopana po zvezinem tajniku g. Komacu. Na zbor je prihitelo od 88 članov 63, neudeležbo je upravičilo 5 članov. — Številna udeležba članov na obnem zboru dokazuje zopet, da je bilo dosedanjemu mrtvilu zadruge krivo zadržno vodstvo, v prvi vrsti pa zadržni tajnik in ne zadržni člani, kakor se je mislilo. To naj bo šola novemu načelstvu in odboru, posebno pa novemu tajniku in naj vsi pridno delajo v korist vsem zadržnim članom, da ne bo potrebno segati zopet po pomoči zadržnega komisarja, ki bi zopet povzročilo nepotrebne, precej velike stroške, kakor so se povzročili z zadnjim postavljanjem zadržnega komisarja.

Občni zbor je po običajnih formalitetah otvoril zastopnik zadržnega komisarja g. Volk. Potom klicanja navzočih zadržnikov na podlagi od gospoda Volka na novo sestavljenega zadržnega katastra, je zastopnik komisarja g. Volk ugotovil, da je navzočih zadostno število članov za veljavno sklepanje o razpravah občnega zbora. Po tej ugotovitvi preide g. Volk takoj na dnevni red in poda v kratkem koročilo kako je prišlo do tega, da je bil zadrugi postavljen zadržni komisar in kako je bil on pooblaščen od obrtne oblasti zastopati zadržnega komisarja ter urediti zadržne knjige in spraviti zadrugo do rednega poslovanja. Poročilo se je glasilo približno sledeče: Ni mi potrebno razlagati vam težav, s katerimi se sreča-

Za vsakdanjo štrapaco so

Karo

čevlji

priznana najboljši.

Maribor, Roroška cesta 19.

Zahtevajte cenik oglasov!

Kalkulacija,*

ki velja za gostilničarski obrat srednje vrste in za 1 liter vina, postavljeno gostu na mizo.

1. Nakupna cena pri producentu na deželi . . . . . Din 10'—
2. Dovož od producenta do železniške postaje: Voznik računa za polno naloženi voz vina okroglo 1000 litrov, Din 750'—. Ako se deli voznina po Din 750'— s številom naloženih 1000 litrov vina, se dobi, koliko odpade voznine na 1 l vina, t. j. $750 : 1000 = 750$ » —75
3. Prevoz po železnici od producentove do gostilničarjeve postaje » —65
4. Dovož od postaje do gostilne in vkletenje:
  - a) Voznik računa za polno naloženi voz vina, okroglo 1000 litrov, Din 200'—. Ako se deli voznina po Din 200'— s številom naloženih 1000 litrov vina, se dobi, koliko odpade dovoznine na 1 liter vina, t. j. $200 : 1000 = 20$ . . . . . Din —20
  - b) Delavcem se po običaju daruje v naravi $2\frac{1}{2}$ l vina v vrednosti Din 50'—, odpade torej na 1 liter vina $50 : 1000 = 5$ . . . . . » —05 » —25
5. Odprema praznih sodov producentu nazaj ali pa odpošiljatev lastnih sodov producentu za napolnitev:
  - a) dovoz od gostilne do kolodvora . . . . . Din —10
  - b) prevoz po železnici in vozni list . . . . . » —10
  - c) dovoz od kolodvora do producenta . . . . . » —15 » —35
6. Letna točilna taksa znaša Din 1500'—. V gostilničarskem obratu srednje vrste se iztoči približno 565 litrov vina mesečno, torej letno $565 \times 12 = 6780$ litrov. Ako se deli letna taksa Din 1500'— s številom letno iztočenih litrov vina, je razvidno, da odpade točilne takse na 1 liter vina $1500 : 6780 = 0'22$ . . . . . » —22
7. Državna trošarina . . . . . » —35
8. 357% občinske doklade na državno trošarino, računjena od vsote pod točko 7 . . . . . » 1'25
9. Davki državni in občinski znašajo za gostilničarski obrat za srednje vrste letno okroglo Din 18'000'—. Ta znesek po Din 18'000'— se deli s številom letno iztočenih 6780 litrov vina, nakar se dobi, koliko odpade državnega in občinskega davka na 1 liter vina. Račun: $18.000 : 6780 =$ Din 2'66.
Cela vsota pa ne zadene le davkov iz točenja vina, temveč tudi druge, kakor n. pr. točenje piva in oddajo hrane. Primerno bi bilo, če bi se računalo, da odpade na točenje vina $\frac{1}{3}$ gori označenih Din 2'66 . . . . . » —88
10. Za bolniško zavarovanje osovja plača sličen obrat letno približno Din 850'—. Ta znesek se deli kakor pod točko 9 s številom letno iztočenih 6780 litrov vina, nakar se dobi, koliko odpade državnega in občinskega davka na 1 liter vina, t. j. $850 : 6780 = 0'12$.
Cela vsota pa ne zadene le davkov iz točenja vina, temveč tudi druge, kakor n. pr. točenje piva in oddajo hrane. Primerno bi bilo, če bi se računalo, da odpade na točenje vina $\frac{1}{3}$ gori označenih Din 0'12 . . . . . » —04

Odnos . . . . . Din 14'74

*V a ž n o. Ker mnogi naših članov niso čitali našega lista št. 3 od 20. III. 1926, kjer je objavljena na prvi strani točna kalkulacija o vinu, jo podamo naslednje še enkrat v nadi, da jo bo vsak gostilničar pazljivo prečital in se po njej ravnal.

vate pri izvrševanju vaše obrti, ker so vam vsem dobro znane. Tudi ni to moja naloga. Moja naloga je le to, da vam v imenu združnega komisarja poročam, v kakšnem stanju sem našel vašo zadrugo. Pregledal sem knjige in ugotovil, da so se vršile velike nerednosti v združnem poslovanju. Potrudil sem se in spravil vse knjige in ostalo združno poslovanje v popoln red. Sestavlil sem vam letni obračun in proračun za bodoče delovanje, v katerem je predvideno vse, kar je vam za uspešno in redno poslovanje potrebno. Sedaj bode delo z lahkoto nadaljevali, ker imate temeljni kamen zopet postavljen.

Oprostivte vajencev so se vršile jako neredno. Izdajala so se neresnična učna spričevala. Vknjižbe osovja v združnih knjigah niso odgovarjale resničnim dejstvom. Zato ni izključeno, da se ne bodo povzročitelji teh napačnih vknjižb morali kedaj zagovarjati pred oblastmi. Skrbite torej za to, da bode te odslej naprej prijavljali z drugimi redno in pravilno vse vaše osebe, da ne pridete navskriž z zakonskimi dočeti. Onim vašim nastavljenem, ki ne bodo vpisani v združni evidenci, se ne bo več potrjevalo spričeval in vsled tega tudi ne bodo mogli nikoli doseči osebne pravice.

Da je prišla vaša zadruga tako daleč, da se ji je postavilo komisarja, ni krivo samo načelstvo, ampak v prvi vrsti tajnik, ki se za vršitev svojih dolžnosti ni brigal. Razumljivo je, da se tajnik ni brigal. Brigal se ni radi tega, ker ni bil po zaslužku plačan. Vpisnina za vaše vajence je bila 1.25 dinarjev. Za to malenkostno vsoto se vendar ne spleča niti knjige odpreti, še manj pa pisati in uporabljati tiskovine, ki so bile dražje kakor je znašala vpisnina. Upam, da ste uvideli, da se s tako malenkostnimi prispevki ne more plačevati poštenega in pridnega dela agilnega tajnika. Poročilo sledi še precej obširno in dolgo v tej smeri. Gospod Volk predoči navzočim vse dosedanje nedostatke v združnem poslovanju in zaključil svoje jako podučljivo poročilo v nadi, da se konča s tem zborovanjem oblastveno nadzorstvo nad zadrugo, ki bo

sama zmožna vršiti svoje dolžnosti napram oblastim in članom ter uveljavljati svoje pravice.

Zborovalci so vzeli poročilo gosp. Volka, kateremu so sledili z največjo pozornostjo, z odobravanjem na znanje.

Nato se je oglašil k besedi zvezin tajnik g. Komac, kateri je razlagal obširno pomen in kompetenco zveze in zadruge, predočil navzočim vpliv močne skupne organizacije, ki ga ima pri oblastih, ko gre za preprečitev obremenitve gostilničarskega stanu z raznimi državnimi in avtonomnimi dajatvami. Primerjal je uspehe dobro organiziranih trgovcev z malenkostnimi uspehi naših organizacij, ki nimajo vsled velike nezavednosti članov-gostilničarjev pri oblastih in v parlamentu nobenega vpliva. Medtem ko so trgovske organizacije dosegle velik uspeh z znano podkupnino 80.000 dinarjev za uvedbo famoznih točilcev stoječim gostom, kar bi naši gostilničarji nikoli ne hoteli žrtvovati. To zavednost in požrtvovalnost naj bi posnemali vsi naši gostilničarji, da bodo tudi njim kedaj zasijali boljši časi kakor so današnji.

Po končanih poročilih obeh referentov, se je prečital in soglasno odobril zapisnik zadnjega občnega zbora.

Zastopnik združnega komisarja g. Volk prečita in raztolmači podrobno nova združna pravila, iz katerih posnemamo te-le glavne točke: Inkorporacijska pristojbina 500 Din, vpisnina za vajence 30 Din, oprostnina 75 dinarjev, preizkušnja za vajence 75 dinarjev in za pomočnike 100 Din. Vsakoletna združna doklada se razdeli na 4 skupine in sicer po iztočeni količini vina v preteklem poslovnem letu. Prečitana nova pravila se po kratki debati soglasno odobrijo in pooblasti gospoda Volka, da jih predloži velikemu županu v odobritev.

Predloženi združni proračun za poslovno leto 1927., ki izkazuje dohodkov 9.611.10 Din in izdatkov pa 9.010 Din, se soglasno odobri. Združne doklade za leto 1927. se razdelijo na podlagi lanske leto iztočenega vina na 4 skupine in sicer se

Prenos . . . . . Din 14'74

11. Najemnino za lokale plača tak obrat letno okroglo Din 30.000'—. Če se deli ta znesek s številom letno iztočenih 6780 litrov vina, se dobi, koliko odpade na 1 liter vina, t. j. $30.000 : 6780 = 4'42$.

Od te vsote se zaračuna na vino okroglo 45%, ker se mora računati tudi najemnina za klet, kar se za druge predmete ne potrebuje, bi odpadlo na 1 liter vina $4.42 \times 45 = 1'99$ . . . . . » 1'9

12. Od okrajne sodnije v Konjicah priznana za:
  - a) usušenje in raztočenje . . . . . Din —25
  - b) postrežbo . . . . . » —50
  - c) posredovanje pri nakupu . . . . . » —25
  - d) kurjavo, snaženje lokalov ter dopolnitev inventarja » —25 » 1'25
13. Ostali režijski stroški, kakor nabava časopisov, perijodično snaženje lokalov itd. . . . . » —10

Skupaj . . . . . Din 18'08

Kakor je razvidno iz vestno in točno sestavljene kalkulacije, stane gostilničarja srednjega obrata 1 liter vina, katerega je kupil pri producentu po Din 10'— in postavljeno gostu na mizo, všteti vse stroške in davke brez 25% po zakonu dovoljenega dobička . . . . . Din 18'08 in če prištejemo za dobiček samo 20% od nakupne cene, to je $10 \times 20 = 2'00$ . . . . . » 2'—

bi moral prodajati to vino po . . . . . Din 20'08

liter, s tem pa še ni dosegel njegov dobiček po zakonu dovoljeno višino po 25%, ampak še primanjkuje.

Ker je več vrst in kakovosti vina, za katerega so različne cene, se je vzelo pri tej kalkulaciji srednjo nabavno ceno po Din 10'— za liter. Za cenejša in dražja vina, kakor je izkazano v kalkulaciji, pa prosimo, da se doda, oziroma odšteje razlika na nabavni ceni franko producent brez spremembe ostalih izdatkov, ki ostanejo v vsakem slučaju enaki. Nabavne cene variirajo med 5 in 15 Din za liter.

Sicer pa zakonodajalec pri sestavi zakona gotovo ni mislil, da bi bilo vino življenska potreba. Iz tega razloga bi se moralo po našem mnenju smatrati vino kot luksuzno blago, za katero obstoječi zakon ne velja.

Kalkulacija izkazuje torej ravno 100% pribitka na nabavno ceno, kakor se je prakticalo v predvojni dobi, ko ni bilo današnjih vedno novih davščin in taks.

Tozadevno je razglasilo celjsko okrožno sodišče jako važno razsodbo, iz katere podamo v izpisku sledeče važne momente:

Vsi gostilničarski obrati so se uvrstili v tri razrede in sicer spadajo:

- v I. razred boljše gostilne v mestih, ki imajo kvalificirano osovje in uporabljajo namizno perilo;
- v II. razred so se uvrstile vse ostale gostilne v mestih in trgih ter boljši obrati po večjih vaseh in
- v III. razred pa vse ostale gostilne na deželi.

Obratom prvega razreda je dovoljeno pribiti k nabavni ceni za režije in dobiček 80%, onim drugega razreda 70% in slednjič tistim v III. razredu 60%. Nabavna cena se razume do vkletanja vina, tako n. pr. če plača gostilničar producentu Din 10'— in ima do kleti še Din 2'— stroškov, se računa kot nabavna cena Din 12'—, od katerih se računajo gori popisani odstotki.

naloži I. skupini 50 Din, II. 100 Din, III. 170 Din in IV. 225 Din letno. — Tudi razporeditev plačila združne članarine na ravnokar omenjene štiri skupine se od zbora soglasno odobri.

Po kratki debati se soglasno sklene izvršiti volitve po vzkliku. V svrhu sestave kandidatov prekine g. Volk občni zbor za 10 minut. Po preteku tega časa se izvolijo soglasno združnim načelnikom gospod Matevž Ježovnik, za njegovega namestnika pa gospod Franc Galof, obadva gostilničarja v Šoštanj. Odbornikom pa gg. Franc Skaza iz Velenja, Miloš Pleteršek iz Pesjega, Franc Rogel iz Rečice ob Paki, Franc Stropnik iz Družmirja, Ivan Kunst in Jože Berločnik, oba iz Šoštanja. Namestnikom so izvoljeni gg. Schwarz in Gregorevčič.

Po končanih volitvah se novo izvoljeni načelnik g. Ježovnik zahvali zboru za zaupanje, ki mu je bilo izkazano z izvolitvijo načelnikom zadruga in objubi, da bo zastavil vse svoje moči za dobrobit vseh članov, prosi pa vsakega posameznega člana za pomoč, ker se brez vsestranske po-

moči odbora in članov ne more uspešno delovati.

Končno povzame ponovno besedo g. Volk, kateri se raduje in čestita zboru, da je rešil z današnjo volitvijo novih agilnih združnih funkcionarjev zadrugo nadzorstva po oblasti in se nadeja, da ne bodo člani, osobito pa novo izvoljeno načelstvo in odbor nikoli več dopustili, da pride zadruga v tak nered, da bi bila potrebna zopetna postavitev komisarja. Po daljšem temeljitem poduku zborovalcev zaključil občni zbor ob pol 1. uri popoldan.

Gostilničarji!

Upoštevajte one tvrdke, ki podpirajo naš list.

Ni vse eno,

kateri kavin pridek uporabljate. — Razlika v kakovosti je jako velika, ravno tako kakor pri zrnati kavi. — Najzadovoljnejši bode s Franckovim kavnim pridakom, kateri je že pred davnim preizkušen in katerega kakovost je priznana najboljša. — (Pravi je samo z imenom „Franck“ in z mlinčkom.)

Izredni občni zbor Gostilničarske zadruge v Mozirju.

Dne 28. februarja 1927 se je vršil v gostilniških prostorih in pod predsedstvom zadružnega načelnika gosp. Goltnika izredni občni zbor mozirske Gostilničarske zadruge z edino točko dnevnega reda: Odobritev letnega prispevka za zvezo po Din 45.— za vsakega člana.

Poleg načelnika se je udeležilo občnega zbora 14 članov. Zvezo sta zastopala načelnik g. Bernardi in tajnik g. Komac.

Po običajnih formalitetah in ugotovitvi, da je bil zbor pravilno sklican in da je sklepčen, ker se je čakalo po pravilih predpisano uro časa, poda besedo zveznemu načelniku gospodu Bernardiju, kateri pozdravi navzoče in izvaja sledeče:

«Poprej ko preidem k stvari, za katero danes gre, vam moram pojasniti pomen organizacij sploh, da bote znali ceniti našo Zvezo, katero danes tukaj zastopam in ne bote ugovarjali malenkostnemu letnemu prispevku, katerega se od vas za vzdrževanje iste zahteva. Obširno razlaga pomen organizacije in naše Zveze, katera je vsem drugim stanovom že dolgo znana, samo gostilničarstvo se ne more v to še prav oživeti, da mu je organizacija potrebna kakor zrak, ki ga diha.

Gospod Bernardi izvaja nadalje: Nikdo se ne gane, nikdo se ne spomni na Zvezo, na Zadrugo, dokler se mu ne postavi nasproti nova gostilna ali novi točilec stoječim gostom. Nikdo se ne zmeni za organizacijo, dokler mu ne gre za njegovo lastno kožo. Nič ga ne briga njegov tovariš, ki omaguje pod težkim bremenom. Kadar gre za njegov obstoj, potem se pa zmislji, da obstoji neka organizacija, ki bi bila zmogljiva mu pomagati. Zateče se k njej, brez da bi pomislil, da ni za njo žrtvoval še ničesar, razen malenkostnega letnega prispevka. Vzlic temu mu gre organizacija na roko in mu pomaga iz nevarnosti. Če bi bili vsi tako, bi organizacij ne imeli in ravnalo bi se z nami še slabše, kakor se ravna. Če bi bili vsi tako, bi bil tudi jaz ostal danes doma in skrbel za moj obrat, od katerega živim. Ker se pa zavedam stanovskih dolžnosti, sem danes prišel k vam, da vas navdušim za skupno organizacijo in vas prepričam, da je treba vendarle nekaj žrtvovati za skupno delo. Ne samo, da sem danes zamudil čas za skupno organizacijo, ampak trpim tudi potne stroške sam, kar bi malokdo storil, ker se ne zaveda svojih stanovskih dolžnosti.

Vzemite za vzgled samo trgovske organizacije, ki so dosegle za svoje člane famozne pravice točiti alkoholne pijače stoječim gostom. Bodimo tudi mi enakih misli kakor so trgovci in delajmo skupno za dosego naših pravic. Trgovske organizacije imajo vsled svoje složnosti tudi mnogo večji vpliv pri oblastih kakor mi, ki nismo složni. Trgovske organizacije nimajo le vpliva, ampak tudi precejšnjo odločilno moč.

Iz teh razlogov sem mnenja, da če kdo izmed nas nima 45 dinarjev letno za zvezo organizacijo, ni vreden, da se naziva gostilničar in naj svoj obrat zapre. Sramujem se, če moram reči, da je tak človek moj tovariš.

Da pri naši Zvezi pridno delamo, se mi zdi nepotrebno poudarjati, ker je naše delovanje v listu prav obširno objavljeno. Naše delo so priznali tudi drugi činitelji. Na našem občnem zboru, ki se je vršil 11. januarja letošnjega leta v Mariboru, smo dobili tako priznanje od zastopnika velikega župana in zbornice. Torej je naše neumorno delovanje v prid celokupnosti nedvomno ugotovljeno. Zakaj bi se potem upirali nas financijelno podpirati!

Naša dolžnost ni le ta, da skrbimo za dobrobit sedanjih naših članov, ampak da izobrazimo tudi naš naraščaj. Zato so naše šole. V ta namen imamo sedaj prihranjenih Din 210.000.—. Ta vsota se sme uporabljati le v šolske svrhe in ne v druge namene.

Naloga naših organizacij je, da pospešujejo tujski promet. Tudi za to je treba financijelnih sredstev. Tujski promet se bo pa le tedaj povzdignil, če bomo imeli v naših obratih zadostno izobraženo osebo, da bo znalo tujcem strokovno postreči.

Naš list nam služi, da povemo javnosti, kaj in kje nas boli. Da kriti-

ziramo postopanje nam nenaklonjenih organov.

Skupna in močna organizacija nam služi tudi za to, da zahtevamo od oblasti pravilno in hitro rešitev naših skupnih zahtev. Posameznik bi nikdar ničesar ne dosegel, če bi se organizacija ne zavzela za njega.

Iz teh razlogov je potrebno, da vse naše organizacije vzdržimo in podpremo vsaj financijelno, da bomo mogli na ta način plačati onega, ki bo za nas delal. Svetujem vam, da se ne obotavljate glasovati za predloženi proračun za Zvezo po 45 dinarjev, ki odpade na vsakega člana.

Poročilo zveznega načelnika da zadružni načelnik g. Goltnik na razpravo in prosi navzoče, naj se oglasijo k besedi.

Besedo povzameta gg. Turnšek in Bider, ki kritizirata zvezni proračun od postavke do postavka in zahtevata k vsaki posamezni točki pojasnila. Vsem stavljenim vprašanjem k zveznemu proračunu je podal jasna in temeljita pojasnila zvezni tajnik g. Komac, kateri je vsak izdatek točno in nepobitno pojasnil.

Na stran zveznih zastopnikov se je postavil tudi uvidevni gosp. Matija Goričar, ki je prepričeval zbor o potrebi odobritev zveznega prispevka po 45 dinarjev za vsakega člana. Gospod Goričar pravi sledeče: «Pozabimo vsi skupaj, da živimo v revolucijski dobi. Revolucija ni samo krvava, ampak je revolucija tudi to, če gre stan proti stanu kakor se godi dandanes. Vi vidite, da se množijo dan za dnevom točilci stoječim gostom, ki naše obrate ugonablajo. Zato pa moramo skrbeti za naše organizacije, ki so edine v stanu zboljšati današnji položaj.

Naša Zveza se je rodila iz zadrug. Vsled tega smo zveza mi in nikdo drugi. Vsak, ki hoče kaj veljati in javno nastopiti, mora nastopiti kot kavalir. Zato so pa dosejanji uspehi Zveze vidni. In če hočemo, da bo naša Zveza še nadalje javno nastopila in za nas uspešno delala, je potrebno, da jo financijelno podpremo. Dosedanji zvezni uspehi so zadosten dokaz, da se je trudila. Kdor se trudi in žrtvuje, mora biti plačan. Plačati pa mora oni, ki ima od tega truda koristi. Koristi pa imamo mi in mi moramo plačati brez obotavljanja.»

K besedi se nihče več ne oglasi. Radi tega da zadružni načelnik gospod Goltnik na glasovanje odobritev zveznega prispevka po 45 dinarjev letno, za kar glasujejo vsi navzoči.

S tem je zaključena razprava edine točke dnevnega reda izrednega občnega zbora.

Zapisnik

o rednem občnem zboru Gostilničarsko-obrtno zadruge v Ormožu, kateri se je vršil dne 21. februarja 1927 ob 8. uri v gostilni g. Filipa Horvat v Ormožu s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Tajniško poročilo.
3. Blagajniško poročilo.
4. Proračun za leto 1927.
5. Sprememba pravil.
6. Volitev načelnika, podnačelnika, 4 odbornikov, 2 namestnikov in 3 delegatov za Zvezo.
7. Slučajnosti.

Zadružnike se je povabilo na občni zbor s posebnimi vabilii.

Občnega zbora se je udeležilo 16 zadružnikov, g. Horvat Franc iz Središča se je opravičil.

Rešitev:

Ad 1.

Ker ob določeni uri ni bilo navzočih zadostno število zborovalcev, otvoril g. načelnik eno uro kasneje, to je ob 9. uri občni zbor, pozdravi v kratkih besedah navzoče ter konstatira pri navzočnosti šestnajstih zadružnikov sklepčnost.

Sledec dnevn. redu prečita tajnik zapisnik zadnjega občnega zbora, ter istega občni zbor odobri.

Ad 2.

Tajniško poročilo:

Iz poročila bi bilo za omeniti, da se je število članstva skrčilo napram lanskemu letu za enega zadružnika in

šteje zadruga dane 55 članov, kateri pa so plačali vsi zaostalo članarino. Pomočnikov je vpisanih 5, učencev pa 13.

Odbor se je sestel k trem rednim sejam, na katerih je reševal došle dopise, kakor zadeve strogo v interesu zadruge in zadružnikov.

Razen tega so za to določeni delegati redno obiskovali seje Zveze ter se udeležili občnega zbora Zveze v Mariboru. Dopisov se je prejelo in odposlalo skupaj 87.

Ad 3.

Blagajniško poročilo:

Celoten promet je znašal v preteklem letu . . . . . 9.807.80 Din.
Od tega je bilo prejemkov na članarini, inkorporaciji, pristopnini, obrestih in prenosu novega salda pri Okrajni posojilnici v Ormožu, skupaj 6.295.90
Izdatki pa: članarina Zvezi, dijete odbornikom ter pisarniške potrebščine, poštnina ter plača tajniku 3.511.90

Čisti prebitok znaša torej . . . . . 2.784.— Din.

kateri znesek je plodonosno naložen v Okrajni posojilnici v Ormožu. — Pregledovalca računov gg. Grivec Stanko in Kosi predlagata odvezo za blagajnika, katero tudi občni zbor istemu soglasno podeli.

Ad 4.

Proračun za leto 1927.

Predvideni izdatki za poslovno leto 1927. so sledeči:

Članarina Zvezi za 53 članov po 45 Din	2.385.— Din
Plača tajniku	600.— »
Plača načelniku	600.— »
Dijete za udeležbo sej	500.— »
Pisarniške potrebščine in poštnina	400.— »

Skupaj torej predvideni izdatki . . . . . 4.485.— Din.

V kritje gornjih predvidenih izdatkov se določi članarina za l. 1927. kakor sledi: Gostilničarji, kateri stojijo letno do 25 hl vina 50 Din, teh je predvideno 25, ostalim 30 pa se odmeri ista po iztočeni količini vina in sicer za hl 2 Din.

V kritje gornjega proračuna pa bi naj pripomogli še drugi dohodki zadruge, kateri obstoje iz inkorporacij, vpisnin, oproščevalnih taks in iz eventualnih kazni.

Navzoči zbor je proračun za leto 1927. odobril.

Ad 5.

Sprememba pravil:

Na predlog načelnika, kakor že vsled sklepa odbora na seji dne 11. februarja t. l. se naj spremenijo sledeči §§ zadružnih pravil in sicer §§ 11, 13, v katerih so zapopadene razne pristojbine, katere pa bi se naj zvišale kakor sledi: Vpisnina učencev od 5 Din na 25 Din, oprostnina od 50 Din na 100 Din, inkorporacija pa od 250 Din na 500 Din.

Pri zadnji točki tvorijo izjemo le najbližnji sorodniki, to je otroci, kateri prevzamejo gostilničarsko obrt od svojih staršev; za te naj ostane stara inkorporacija po 250 Din. Sprememba pravil v tem smislu se odobri.

§ 23. »Kazni«: Občni zbor odobri predlog g. načelnika, da je načelstvo upravičeno nalagati morebitne kazni do zneska po 300 Din.

Ad 6.

Volitev novih funkcionarjev.

G. načelnik prekine občni zbor za 5 minut, opozori, da se volijo novi funkcionarji za dobo treh let. Zbor se odloči za volitve z vzklikom.

Na predlog vladnega komisarja g. Lovra Petovarja se izvoli soglasno zopet g. Golenko za načelnika. Imenovani sprejme izvolitev ter se zahvali zboru za mu izkazano zaupanje.

Na predlog Petovarja se izvolijo nadalje:

Podnačelnik: g. Stanko Grivec, Ormož.

Odborniki gg.: Veselič Ivan, Ormož, Zidarič Jožef, Središče, Alt An-

ton, Velika Nedelja, in Ivančič Andrej, Lahonci.

Namestnikom gg.: Kosi Lovro, Grabe in Korpar Ferdo, Oslušovci.

Delegati za Zvezo gg.: Golenko Anton, Sv. Miklavž, Grivec Stanko, Ormož, in Kosi Lovro, Grabe.

Tajniški in blagajniški posli pa se poverijo dosedanjemu tajniku g. Ivanu Korošaku, posojil. uradniku v Ormožu.

Vsi imenovani izvolitev sprejmejo.

Ad 7.

Slučajnosti:

G. Ivan Veselič iz Ormoža opozori zborovalce na naredbo žel. ministra, po kateri imajo vsi včlanjeni zadružniki in slični pravico do trikratne polovične voznje letno.

Za njim opozori g. Petovar iz Ivanjokovcev, da se lahko vlagajo prošnje za znižanje držav. gostil. take in sicer uspešno le tedaj, če prosilec dokaže v svoji prošnji, da je v letu 1926. iztočil manje kakor pa v letu 1925.

Tozadevna potrdila izdajajo oddelki fin. kontrol.

Ker drugih predlogov ni, zaključijo g. načelnik ob tričetrt na 10. uro občni zbor ter se zahvali za udeležbo.

Zapisnik

rednega občnega zbora »Gostilničarske zadruge v Šmarju pri Jelšah«, ki se je vršil dne 31. januarja 1927 v gostilni gospoda Maksa Gradt-a v Šmarju s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Čitanje in odobrenje zapisnikov o zadnjem rednem in izvanrednem občnem zboru.

2. Poročilo načelnika.

3. Pregled računov za l. 1926.

4. Volitev dveh preglednikov računov.

5. Odobrenje proračuna za leto 1927.

6. Določitev doklad za leto 1927.

7. Volitev novega odbora in sicer načelnika in njegovega namestnika, 6 odbornikov, 3 namestnikov in 2 pregledovalcev računov.

8. Volitev delegatov k občnemu zboru in odborovim sejam Zveze gostilničarskih zadrug.

9. Določitev globe onim članom, ki brez zadostne opravičbe izostanejo od občnega zbora.

10. Pogovor in sklepanje o oddaji pobiranja trošarine v zakup, kakor se je že svoj čas prakticiralo.

11. Slučajnosti.

Ker ob 9. uri zbor ni bil sklepčen, se je isti otvoril pol ure pozneje v smislu vabil.

Došlo je 38 članov, 8 članov se je opravičilo.

Načelnik ugotovi sklepčnost in otvori občni zbor.

Sklepi:

Ad 1. se prečitana zapisnika soglasno odobrita.

Ad 2. poroča zadružni načelnik g. Gradt sledeče:

V prvi vrsti se spominja smrti rajnega člana g. Leo Jerše-ta in rajne gospe Lorenčakove iz Lemberga ter prosi navzoče, naj se v znak sožalja dvignejo s sedežev. Vsi navzoči se dvignejo s sedežev.

Zadruga je imela koncem l. 1926. 67 članov, obrt sta odložila 2, umrl je 1 in na novo so pristopili 3 člani.

Vajencev je imela zadruga 1926. leta 18, od teh je bilo na novo vpisanih 5, oproščenih pa 8, ostalo jih je torej 10.

Pomočnikov in pomočnic je bilo vpisanih 1926. leta 65.

Opravičenih števil je imela zadruga 85.

Zadruga je imela lansko leto redni in izvanredni občni zbor ter 2 odborovi seji.

Zadruga se je udeležila po svojih delegatih vseh odborovih sej in občnega zbora Zveze gostilničarskih zadrug v Celju. Pri tej priliki se načelnik iskreno zahvali delegatom, da so se vedno in točno odzvali zadružnemu pozivu.

Poroča nadalje o reviziji zadruge po obrtnem nadzorniku g. Založniku. Po nalogu g. nadzornika je morala zadruška naročiti nekatero nove vezane knjige. Načelnikovo poročilo se vzame odobruje na znanje.

Načelnik poroča, da je imela zadruška v minoletem letu

dohodkov . . . . . 8.489.— Din,
izdatkov pa . . . . . 7.944.25 »

tako, da je ostalo prebitka . . . . . 544.75 Din,

ki je naložen pri poštini hranilnici v Ljubljani.

Zadruška ima premoženja:

Naloženo v pošt. hran. 544.75 Din,
Temeljna vloga pri pošt. hranilnici . . . . . 100.— »

Hranilna knjižica tukajšnje posojilnice št. 5802 . . . . . 4.000.— »

Skupaj 4.644.75 Din.

Nato se soglasno izvolila kot pregledovalca računov gg. Ivan Zdolšek in Ivan Gajšek, ki sta račune pregledala, jih v redu našla ter sta predlagala, naj se da načelniku odveza. Na podlagi tega poročila se podeli odbor odveza.

Ad 5. poda tajnik za l. 1927. sledeči

PRORAČUN:

Izdatki:

- 1. za tajništvo . . . . . 1.200 Din
- 2. pisarna in snajenje iste itd. . . . . 300.— »
- 3. za pisarniške potrebščine . . . . . 500.— »
- 4. Članarina zvezi . . . . . 3.015.— »
- 5. prispevek obrtno-nadaljevalni šoli . . . . . 500.— »

Skupaj 5.515.— Din.

Dohodki:

članarina . . . . . 3.685.— Din
event. pristojbine . . . . . 2.000.— »

Skupaj 5.685.— Din,

ostane torej pribitka . . . 170.— »

ki odpade na eventualni primanjkljaj pristojbin.

Ker znaša letna članarina za zvezo za vsakega člana 45 Din, predlaga načelnik, naj se doklada za zadruško določi za vsakega člana 10 Din, kar da skupaj 55 Din letno.

G. Ferline protestira proti previsokemu zveznemu proračunu, očita zadrugam, članicam zveze, njihovo malomarnost, ker ne plačujejo redno članarine zvezi in predlaga, naj bi zveza energično iztirjala zaostalo članarino od zamudnikov, da se potem na ta način zmanjša zvezni proračun.

Predlaga, naj, se zaenkrat določi članarina v znesku 50 Din in sicer za zvezo 45 Din, za zadruško pa le 5 Din, primanjkljaj se pa naj iz zadružnega premoženja krije. Predlog g. Ferlinea se soglasno sprejme.

Ad 6. Na predlog načelnika se soglasno sklene, da se volitev izvrši z vzklikom. Nato se soglasno izvolijo sledeči:

Za načelnika: g. Maks Gradt, gostilničar v Šmarju, za njegovega namestnika: g. Ivan Habjan, gostilničar v Šmarju.

Za odbornike pa gg.: Anton Baštevec, gostilničar v Belem, Franc Dečiček, gostilničar v Šmarju, Franc Žličar, gostilničar na Ponikvi, Anton Narat, gostilničar Sv. Vid pri Grobelnem, Florjan Gajšek, gostilničar, Loška pri Žusmu, Juro Lesjak, gostilničar, Slivnica.

Za namestnike pa gg.: Karl Sket, gostilničar v Senovci, Josip Smeh, gostilničar, Mestinje, Franc Založnik, gostilničar, Zibika.

Za pregledovalca računov gg.: Ivan Gajšek v Šmarju in Ivan Zdolšek v Ponikvi.

Ad 8. Kot delegati za zvezo se soglasno izvolijo gg.:

Maks Gradt v Šmarju, Anton Narat, Sv. Vid pri Grobelnem, Emanuel Grasselli v Slivnici in Ivan Habjan v Šmarju.

G. Ferline predlaga, naj se delegatom izplača kot odškodnina za vsako pot k zvezi po 100 Din. Predlog se soglasno sprejme in dovoli delega-

tom za Maribor tudi odškodnina po 100 Din.

Ad 9. G. Narat predlaga, naj se vsem danes izostalim članom, in kateri se niso zadostno opravičili, naloži redovna kazen, katera zapade v prid zadružni blagajni. — Gosp. Ivan Zdolšek predlaga, naj se določi redovna kazen v obliki globe v visokosti 30 dinarjev. G. Gajšek stavi predlog, da naj odbor sklepa o opravičenosti izostanka danes izostalnih članov. Oba predloga sta soglasno sprejeta.

Ad 10. Načelnik predlaga, naj zveza izposluje pri vladi, da se da pobiranje trošarine v zakup privatnikom, osobito pa zadrugam, ki naj to trošarino pobirajo v svojo korist ter se naj ista pavšalira, kakor se je to že svoj čas pred vojsko prakticalo.

G. Ferline nadalje predlaga, naj se zveza energično zavzame pri vladi za odpravo registra na žganjetoč, ker dotični gostilničar, kateri žganje toči, itak mora trošarino plačati takoj, ko žganje kupi in bi vsled tega država ne bila niti najmanj prikrajšana, pač pa bi dotični žganjetočilo bili zelo olajšani tega dela, kakor tudi finančni organi, ki imajo ta register za nadzorovati.

Ad 11. a) Tajnik pojasni § 5 pravil in opozarja člane, naj vsako spremembo v osebju najdalje v osmih dneh naznamijo zadruški, sicer je vsaka evidenca o tem iluzorična.

b) G. Ferline predlaga, naj zadruška za vsakega člana preskrbi izvod pravil proti odškodnini. Predlog se soglasno odobri.

c) G. Ferline predlaga, naj zveza osvoji vprašanje odprave točilne takse in poskusi pri vladi doseči, da se ta točilna taksa popolnoma odpravi, ker jo nihče drugi ne plačuje, kakor samo v Sloveniji in v Dalmaciji. To je velik udarec za gostilničarja, ker mora razum te točilne takse plačati še dohodnino.

Če se že to ne more doseči, naj se pa vendar točilna taksa na vsakega posameznika razdeli pravilno, ne kakor dosedaj, da je dotični, ki je manj iztočil plačal večjo točilno takso nego oni, ki je nasprotno več iztočil. Pravilno tudi ni, da se določajo takse brez sodelovanja gostilničarjev.

Ravnato tako naj se točilce alkoholnih pijač na stoječe goste popolnoma odpravi. — Vse predlogi se soglasno sprejmejo.

G. Narat se imenom članov prisrčno zahvaljuje g. načelniku in tajniku za njihovo vzorno delovanje v prid zadruške.

Ker ni nobenega predloga več, zaključijo načelnik občni zbor, zahvaljujoč se za izkazano mu zaupanje za zopetno izvolitev načelnikom.

Zapisnik

sestavljen povodom rednega občnega zbora »Zadruga gostilničarjev v Konjicah« v gostilni g. Andreja Sutterja v Konjicah dne 6. marca 1927.

Občni zbor je bil sklican za 13. uro. Ker ni bilo zadostno število članov navzočih ob tem času, otvori gosp. načelnik po enournem čakanju ob 14. uri občni zbor z istim dnevnim redom. pozdravi g. vladnega tajnika Rafaela Mahniča, kot zastopnika obrtne oblasti, ter navzoče zadružne člane, ugotovi navzočnost 50 članov in preide na

DNEVNI RED:

- 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora: odobritev.
- 2. Poročilo: a) načelnika, b) tajnika.
- 3. Državna obrtna banka: podpis delnic: a) na naslov zadruške, b) na naslov članov.
- 4. Obrtna nadaljevalna šola: prošnje za podporo: a) za ono v Konjicah, b) v Vitanju, kjer se snuje taka.
- 5. O. U. Z. D. ekspozitura v Konjicah se namerava opustiti: sklepanje o morebitnih ukrepih.
- 6. Zadružni račun za leto 1926.: odobritev.
- 7. Proračun za leto 1927.: sestava.

8. Zadružna zveza gostilničarskih zadrug v Celju: sklepanje o morebitnem izstopu za leto 1928.

9. Razno.

Ad 1.

Prečitan zapisnik zadnjega občnega zbora se odobri.

Ad 2.

Načelnik se spominja v preteklem letu umrlih članov, na kar se dvignejo navzoči s sedežev v znak sožalja.

Iz njegovega poročila je posneti, da je imela zadruška minulo leto dva občna zbora in sicer dne 10. januarja in 18. aprila ter eno sejo načelstva dne 2. maja 1926 in sicer glede naložitve glob onim članom, ki so neopravičeno izostali od občnega zbora, ter postavitve zaupnikov.

Zadruška je imela koncem l. 1926. 80 članov, 55 moških in 25 ženskih, vsi so gostilničarji, eden od teh pa kavarnar.

Zbrisov je bilo 11 vsled smrti in opustitve treh železniških restavracij.

Pomočnikov ima zadruška 9, od teh 4 moških in 5 ženskih ter 15 vajencev, od katerih so 4 moški in 11 žensk.

b) Tajnik poroča, da je pisarna rešila 179 spisov, med temi olširne zlasti one glede tiranja zadružnih pristojbin, ki so komaj zdaj vse vplačane, čeravno se je zaprosilo srezkega poglavarja za prisilno tiranje že 15. junija 1926. Člani se resno opominjajo, naj vsakdo plača v najkrajšem času s položnico, ki se mu pošlje že izpolnjena na dom, da se prepereči mučno delo zadruški in oblastim.

Ad 3.

Zadružno načelstvo se pooblasti, da podpiše 5—10 delnic »Državne obrtne banke«, če se bode akcija ponovila, na ime zadruške, zadružni člani so pa odklonili podpis na svoje ime.

Ad 4.

Obrtno-nadaljevalni šoli se dovolijo:

a) v Konjicah enkratni prostovoljni prispevek po 200 Din.

b) v Vitanju se pa zagotovi znesek 100 Din, ki se bo izplačal, čim se taka šola ustanovi.

Ad 5.

Načelstvu se naroča, da napravi primerno vlogo proti nameravani opustitvi ekspoziture O. U. Z. D. v Konjicah.

Ad 6.

Zadružni račun sta pregledala gg. pregledovalca Jakob Zdolšek in Franc Goričan in poročata, da je obračun v redu sestavljen in vknjižbe soglašajo s prilogami.

Zadruška je imela dohodkov, vštvetiši prebitke iz l. 1925. 10.545.37 Din, izdatkov pa . . . . . 4.629.05 »

toraj ostane . . . . . 5.916.32 Din,

tedaj se je pomnožila zadružna imovina preteklo leto za 2.849.92 Din.

Zadružna imovina je sledeča:

- 1. Gotovina v blagajni 2.721.81 Din
- 2. Poštna hranilnica . . . . . 966.87 »
- 3. Hran. knjiž. št. 1980 618.45 »
- 4. Hran. knjiž. št. 8825 1.609.19 »

tedaj skupaj . . . . . 5.916.32 Din.

Ad 7.

Proračun za leto 1927. se ugotovi sledeče:

I. dohodki:

- 1. udnina 80 × 10 . . . . . 800.— Din
- 2. Zvezna doklada 80 po 45 . . . . . 3.600.— »
- 3. Inkorporacije 6 po 500 Din . . . . . 3.000.— »
- 4. Sprejem vajencev 5 po 30 Din . . . . . 150.— »
- 5. Obresti . . . . . 120.— »
- 6. Nepredvideno . . . . . 300.— »

tedaj skupaj . . . . . 7.970.— Din.

2. stroški:

- 1. Zvezna doklada . . . . . 3.600.— Din
- 2. tajnik . . . . . 1.800.— »
- 3. potnina . . . . . 1.000.— »
- 4. pisarna . . . . . 300.— »
- 5. časopisi . . . . . 110.— »

- 6. Obrtna nadaljevalna šola Konjice . . . . . 200.— »
- 7. Obrtna nadaljevalna šola Vitanje . . . . . 100.— »

skupaj 7.110.— Din,

torej bode ostal prebitke 860.— Din.

Sklene se vztrajati še pri Zvezi, ker je njena delavnost, zlasti pa načelnika Zveze g. Bernardija splošno znana v prid celokupnosti ali posameznim članom, pristavlja se pa, da se bode predpisala zvezna doklada prihodnje leto od množine potočenega vina, tako, da bode vsak ud plačal sorazmerni znesek z ozirom na vino, potočeno letno pred proračunskim letom.

Ad 9.

R a z n o :

G. vladni tajnik opozarja navzoče, da naj ne izdajajo pomanjkljivih spričeval osebam, ki niso zadostno izučene v obrtu in niso zadostile zakonitim zahtevam, ter opozarja na predpise glede obrtnih vajencev in pa glede nasledstva v obrti.

Ker je izčrpan dnevni red in se nihče ne oglasi k besedi, se g. načelnik zahvali navzočim za udeležbo in zaključuje zborovanje.

Občni zbor

gostilničarske zadruge v Kozjem se bo vršil dne 29. marca 1927 ob 10. uri predpoldan v gostilni gospoda Gučeka v Kozjem z jako obširnim in zanimivim dnevnim redom. Kdor se izmed članov ne bo zbora udeležil, mu bo naložena občutna redovna kazen.

Sprememba naših pravil.

Ministrstvo trgovine in industrije je z razpisom z dne 12. februarja t. l., št. Br. 16552/III zavnilo naš priziv, ki smo ga vložili proti odloku velikega župana mariborske oblasti v Mariboru z dne 25. julija 1926 št. O. br. 636/3, s katerim se je omejil uradno naš delokrog samo na mariborsko oblast in spreminil naš naslov tako, da se nazivamo od sedaj naprej »Zveza gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Celju«.

Vsled te uradne določbe smo zgubili iz naše srede gostilničarske zadruge v Brežicah in Sevnici, one dve v Laškem in Trbovljah sta se itak že poprej priključili ljubljanski zvezi.

Da zaokrožimo račun zvezne članarine, bomo poslali naš list članom prvo omenjenih dveh zadrug še tokrat, tako da bo zaključeno prvo četrtletje 1927. Za mesec april prejmejo list že od ljubljanske zveze.

Rešeni pivovarniškega kartela.

Uspelo nam je pridobiti neko jako solidno pivovarno za dobavo v ceni in kakovosti konkurenčnega piva s postavitvijo zalog za sedaj samo v večjih mestih mariborske oblasti. Natančnejše pogoje in navodila za naše člane bomo objavili v prihodnji izdaji našega lista, ker nam danes prostor primanjkuje. V kratkem bomo rešeni more karteliranih pivovarn, ki nas tlačijo pod vodstvom in upravo ljubljanske Unionske pivovarne, katero tvori po ogromni večini tuji kapital.

Da bo ta naš prvi korak bolj siguren in da nam tudi tokrat ne izpodleti, prosimo vse naše člane, ki imajo vzroke pritoževati se proti sedanjim v Sloveniji delujočim pivovarnam, da nam pošljejo točne naslove in podatke, kakšne količine piva bodo v bližajoči se letni seziji potrebovali. Na ta način nam bo mogoče podati pivovarni točno sliko, koliko bodo naši gostilničarji potrebovali piva, da bo lahko na podlagi tega določila čim nižjo ceno in boljše kakovost ter razporedila vse potrebno za postavitve zaloga v posameznih mestih.

Najbolje bi bilo, če bi nam take podatke poslale zadruge za vse člane, ki bi bili pripravljeni kupovati pivo od nove pivovarne, ki bo cenejše in boljše od Unionskega.

Razširjajte naš list!

Vinska razstava in sejem v Ljutomeru

dne 3. in 4. marca.

V okusno okrašeni dvorani Sokolskega doma v Ljutomeru je bila dne 3. t. m. otvorjena vinska razstava, združena z vinskim sejmom. Razstavljenih je bilo okrog 260 raznih vrst in letnikov. Predsednik razstavnega odbora g. Fric Zemljč je po prihodu opoldanskih vlakov pozdravil zastopnike oblasti in gospodarskih organizacij ter številne interesente iz tu- in inozemstva; naglašal je posebno pomen lokalnih vinskih sejmov. Sledil je pozdrav župana g. dr. Stojana v imenu trške občine in pozdrav g. Strasserja v imenu gostilničarske zadrug. G. srežki poglavar dr. Hubad je kot pokrovitelj razstave po dveh govorih v slovenščini in francoščini otvoril razstavo in sejem. G. višji kletarski nadzornik Zabavnik je povdarjal, da bi morala Avstrija predvsem ukiniti visoko carino na vino, drugače je izvoz našega vina v Avstrijo, ki je bila pred vojno glavna odjemalka, nemogoč. Zastopnik zveze štajerskiu gostilničarskih zadrug g. Losert iz Gradca je govoril o pomenu ožjih stikov s producenti vina ter povabil gostilničarje in vinogradnike, da bi se udeležili razstave za gostilničarsko obrt v Gradcu. Sodba strokovnjakov je bila splošno ta, da se je razstava odlikovala z velikim številom prvovrstnih vin. Tudi kupčija se je dobro razvila. Prodalo se je na sejmu ali v zvezi z njim okrog 1200 hl. Neprijetno se je občutilo pomanjkanje razstavnega seznama, kar pa je zakrivila tiskarna v Murski Soboti. Enako ni šteti v zlo razstavnemu odboru, da je dovoljenje za polovično vožnjo, zaproseno že pred šestimi tedni in večkrat urgirano, prišlo po zaslugi Bog ve koga šele na večer prvega razstavnega dne. Oba večera je nastopil na razstavnem prostoru salonski orkester sokolskega društva z uspelimi točkami. — Če odštejemo že omenjene nedostatke in upoštevamo trgovsko stran sejma, sme razstveni odbor z uspehom prvega vinskega sejma v Ljutomeru biti zadovoljen. Ljutomerčan je zopet izpričal privlačno moč svojega imena. Zato mora biti ta vinski sejem le prvi v vrsti enakih vsakoletnih prireditvev. Naš zvezin zastopnik, tajnik gospod Komac se je udeležil sejma šele drugi dan razstave, ker je moral prvi dan prisostvovati občnemu zboru mariborske okoliške zadrug.

Tujski promet v Slovenjgradu.

Našemu pozivu v zadnjem listu se je odzvala edino le gostilničarska zadruga v Slovenjgradu, katera nam je poslala sledeče važne podatke:

1. Za prenočevanje tujcev imata vse potrebno preskrbljeno hotel gospoda Karl Goll-a in gostilna g. Iván Schuller-ja, obadva v Slovenjgradu.
2. Cene prenočišč so za sobo z eno posteljo 16 Din, za sobo z dvema posteljama 25 Din.
3. Za prehrano pa hotel g. Karla Goll ter gostilne gospodov Ivan Schuller, Josip Eichholzer, Dominik Gajšek in Leopoldina Zorzini.
4. Hrana za celi dan brez pijače:
  - a) juha, goveje meso in dve prikuhi 15 Din;
  - b) juha, pečenka in močnata jed 25 Din.
5. Stroškov za prenos prtljage od železniške postaje v hotel ali gostilno in nazaj ni izven male napitnine nosaču nobenih.

Znamenitosti mesta in okolice.

Župna cerkev iz leta 1291 z lepimi nagrobnimi spomeniki grofov »Kulmerjev«, »Gajrukov« in drugih. Poleg župne cerkve je manjša cerkva sv. Duha v gotskem slogu iz leta 1494; stare freske. Slovenjgradec je rojstni kraj slovitega komponista Hugona Wolf. Na hiši št. 2 ima spominsko ploščo. Tukaj je tudi rojen nemški pesnik - lirik Ernest Goll. Je mnogo lepih, prav prijetnih izprehajališč po smrekovih gozdovih. Zelo zanimiv izprehod je v »Stari trg« in na »Grad« 20 minut iz Slovenjgradca. Pri cerkvi v Starem trgu je grob znanega slovenskega pisatelja

Davorina Trstenjaka s priprostim nagrobnim spomenikom. Vrh hriba je zanimiva iz starega grada predelana cerkev z visokim obzidjem in s samostojnim zvonikom, v katerem se nahaja 5700 kg težek zvon. Iz grada (527) je krasen razgled na mesto in okolico. Od cerkve v Starem trgu do vrha »Grada« je ob poti kapelica s Križevim potom, ki ga je izvršil nekdanji celjski podobar t. Oblak.

V Starem trgu je gostilna Antona Ubel z lepim vrtom pred hišo.

Stari trg je stara rimska naselbina »Colatium«. Ta je vezala rimski postojanki »Celeia« (Celje) in »Virunum« (na Gosposvetskem polju). Na zemljišču gostilne Ubel je stalo »Mitrovo svetišče«. Velik marmornati steber v cerkvi na Gradu je služil istemu namenu v rimskem svetišču boga Mitra.

Leta 1270. se je mudil češki kralj Otokar II. v Slovenjgradu, v letih 1473 in 1476 je Slovenjgradec veliko troel po Turkih.

Na Gradišče je prav prijeten in hvaležen izlet. Ravno tako na »Rahtelov hrib«. Planinske ture so:

1. Na Kernikov vrh lep razgled 2 1/2 ure.
2. Na Veliko in Malo Kopo (Pohorje) je hvaležna in lahka tura 3 do 4 ure.
3. Na Plešivec ali Urško je najpriporočljivejša gorska tura (1696 m). Iz Urške gore je izredno lep razgled, tam se najde alpsko floro. Iz Slovenjgradca je 5 do 6 ur. Na Krški gori je kočja S. P. D., ki je v oskrbi Mislinjske podružnice S. P. D. Pot je tudi za vsakega tujca popolnoma zanesljivo markirana.

4. Zanimiv je izlet v Hudo luknjo 20 minut od železniške postaje Gornji Dolič.

5. Zdravilišče »Rimski vrelc« iz Slovenjgradca 2 uri.

Smernice za določevanje rednih zadružnih pristojbin.

Večina organizacij je v povojnih letih zvišala svoje redne pristojbine do take višine, da jih oblast ne more več odobravati, ker se z njimi v mnogih slučajih zelo otežuje ali celo onemogoča nastop samostojnega obrta. Posebno velja to glede inkorporacijske pristojbine. — Vzroki pretiranega zvišanja inkorporacijskih pristojbin so različni. Predvsem hočejo zadrug z višjimi pristojbinami kriti z intenzivnejšim delom združene večje izdatke in tako zmanjšati letni zadružni prispevek svojim članom. Da se bodo določevale redne zadružne pristojbine kolikor mogoče po enotnih načelih, bo veliki župan odslej naprej odobral naslednje pristojbine, oziraje se na zelo različne pridobitne razmere poedinanih zadružnih članov in krajev, kjer se obrt izvršuje. Posebno velja to za tiste zadrug, ki obsegajo večje okoliše s popolnoma različnimi gospodarskimi prilikami in kategorijami obratov, pri katerih obstajajo bistveno različne pridobitne razmere že z ozirom na vloženi kapital in način izvrševanja obrti, kakor n. pr. delniška družba, hotel, krčma, restavracija, kavarna ter so te razlike vidne že ob prijavi obrata oziroma prošnji za koncesijo.

Pristojbine naj določajo vse zadržane sledeče:

A) Inkorporacijske pristojbine:

1. Za obrate večjega obsega:
  - a) v Celju, Mariboru in Ptuj do 1.500 Din;
  - b) v ostalih mestih in trgih do 1.000 Din;
  - c) v ostalih krajih do 500 Din.

2. Za obrate malega obsega:

- a) v Celju, Mariboru in Ptuj do 500 Din;
- b) v ostalih mestih in trgih do 300 Din;
- c) v ostalih krajih do 200 Din.

B) Ostale redne pristojbine.

- a) vajeniška vpisnina do 50 Din;
- b) oprosnina do 80 Din;
- c) preiskusovalna taksa za vaje do 40 Din, za pomočnike do 60 Din.

Vse ostale okolnosti, katere morebiti opravičujejo različno obremenitev

zadružnih članov, kakor oblika in obseg obrata, višina obratnega kapitala, število zaposlenega osebja, rentabilnost obrata itd., katere v momentu inkorporacije novega člana navadno še niso znane, se lahko upoštevajo pri izmeri članskih letnih doklad, za katere ni potrebno oblastno dovoljenje.

V trgovinah z mešanim blagom se ne sme dovoliti točenja alkoholnih pijač.

Glasom razpisa ministrstva notranjih zadev št. 7868 se trgovine z mešanim blagom ne prištevajo med podjetja iz čl. 82 pravilnika o gostilnah. Vsled tega razpisa se ne sme več izdajati dovoljenj za točenje alkoholnih pijač v trgovinah z mešanim blagom.

Da homo zamogli pri oblastih ugovarjati, prosimo vse gostilničarje, da nam sporočijo točne naslove vseh lastnikov trgovin z mešanim blagom, ki bi bil vzlic tej jasni določbi v posesti pravice točiti alkoholne pijače.

S tem člankom bomo ugotovili, koliko gostilničarjev naš list sploh čita. Uverjeni smo, da nam bo vsak gostilničar pisal, koliko takih trgovin z mešanim blagom je v njegovi bližini, ki točijo alkoholne pijače.

Rad bi uspešnejšega in hitrega dela prosimo, da se nam pošlje za vsako trgovino posebej vse potrebne podatke. Torej ne skupaj na eni poli papirja, ampak naj se napiše za vsako tako trgovino posebno poročilo.

Zatiranje šušmarstva.

Razna društva skušajo pri svojih prireditvah izkoristiti vsako priliko, da bi na ta ali oni način ob čim manjši režiji dosegla čim večji finančni uspeh. K temu uspehu se prištevata tudi izkupiček iz točenja alkoholnih in brezalkoholnih pijač v lastni režiji društva.

S takšnim zakonom uveljavljene famozne točilne takse, katere prištevamo gostilničarji k onim črvičkom, ki zajedavajo čimbolj našo obrt, se je tako točenje alkoholnih pijač, ali bolje rečeno šušmarjenje v gostilničarski obrti, onemogočilo. Če bi pa kako društvo izvrševalo tako točenje brez točilne pravice, bi se po takšnem zakonu občutno kaznovalo.

Ker se pa društva nikakor nočejo tem šušmarskim navadam in lepim dobičkom odpovedati, so, v dosego svojega namena, začela izrabljati nezavedne in od njih na eden ali drugi način odvisne gostilničarje, katere po raznih ovinkih in pretvezah prisilijo, da tako šušmarjenje gostilničarske obrti s svojo osebo in točilno pravico podpirajo.

Ne glede na to ali dobijo gostilničarji od dotičnih društev kakšno odškodnino za tako podpiranje šušmarstva ali ne, jim v njih lastnem interesu svetujemo, naj takih stvari ne podpirajo, ker prej ali slej se bodo morali zagovarjati pred oblastmi, ki ne bodo poznale drugega kakor obstoječe zakone, kateri vsako šušmarstvo kar najstrožje kaznujejo.

Pri tej priliki moramo povdarjati, da so tudi gostilničarjem te pravice omejene le na tiste lokale, v katerih sicer izvršujejo svojo obrt in so v dotični koncesijski listini navedeni. Če se društvena prireditve vrši v onih prostorih, ki so v pravicah navedeni, ali na gostilniškem vrtu, potem ni potrebno zato nobenega drugega dovoljenja, ker se vrši točenje v stalnih prostorih, kateri so v dekretu o točilni pravici navedeni. Sme pa točiti le one vrste pijače, katere je obrtnopravno upravičen točiti.

Mnogokrat se dogodi, da društva — zlasti telovadna društva, za kar nas je ravno pred kratkim vprašala neka zadruga za informacije, prirede telovadbo ali veselico bodisi na prostem, ali pa v prostorih, kjer se točenje pijač ne izvršuje po rednih, od oblasti podeljenih pravicah.

Tudi v takih primerih lahko izvršujejo koncesijonirani gostilničarji točenje alkoholnih pijač, morajo si pa v to svrhu priskrbeti posebno oblastno dovoljenje in sicer od obrtne in finančne oblasti.

Taka dovoljenja se morajo pre-

skrbeti zato, ker se vse pravice za točenje alkoholnih pijač glasijo na stalno obratovališče in ne tudi izven tega.

V prošnji na obrtno in finančno oblast se mora navesti dan, kraj in povodom katere prireditve se namerava točenje izvrševati izven obrtnih prostorov, ter kdo bo izvrševal točenje, ali prosilec sam ali njegov poslovodja. Pod besedo poslovodja se razumejo one osebe, ki so od obrtne oblasti odobrene kot poslovodje za stalni obrat, ne pa mogoče, da bi se prijavilo za vsako tako prireditve novega poslovodja, ki bi bil v drugi obliki zopet le šušmar. Iste podatke se zahteva za prošnjo na finančno oblast, kateri je priložiti dovoljenje obrtne oblasti. — Vsaka prošnja se kolkuje s kolkom 5 Din, kolek po 20 Din se priloži prošnji za rešitev.

Za tako posebno dovoljenje točenja pijač izven svojih obrtnih prostorov ne plačajo koncesijonirani gostilničarji nobene posebne točilne takse, če se vrši v okolišju njegove občine, ker krije to točilna taksa, plačana za njegov redni obrat. Za točenje izven občine stalnega obratovališča, mora plačati točilno takso za eno polletje.

Kazni za osebe ali društva, ki sploh niso v posesti nikakih rednih pravic za točenje alkoholnih pijač in izvršujejo taka točenja, je kazen trikratne točilne takse poleg plačila redne takse in takse za kolke.

Na takih prireditvah se navadno ne pobira taksa na gostilniške račune. Kjer ni taka taksa ravšalirana in šteje dotično mesto preko 2000 prebivalcev, se prav lahko pripeti, da bo kedaj kak tak nezaveden gostilničar, ki podpira tako šušmarstvo, osrečen s petdesetkratnim zneskom prikrajšane takse. Vsa si lahko misli, kakšen udarec bi bil to za takega gostilničarja.

Ista stvar je s prodajo tobačnih izdelkov na veselicah od strani in na režiji društev. Izvrševanje enodnevne trafike na veselicah se društvom ne izplača, ker je to vezano na pridobitev prodajalnega dovoljenja, katero je podvrženo kolkovini 20, 50, 100 ali 200 dinarjev, kar se ravna po velikosti kraja, t. j. po številu prebivalstva. In če ni še gostilničar, ki da na razpolago svoje pravice, v posesti hišne trafike, ki stane samo 25 Din, se prav lahko pripeti, da se naloži tudi v tem slučaju dotičnemu gostilničarju, ki podpira šušmarstvo, občutna globa.

Taka je cela stvar in ne taka kakor si jo nekateri predstavljajo. S tem pojasnilom smo našo dolžnost storili in če doleti vzlic temu koga občutna kazen, naj si pripiše krivdo samemu sebi in tistemu, ki ga je napačno počel.

Vzor stanovske zavednosti.

Od zadnje izdaje našega lista do danes so nam nakazale sledeče zadrug svoje prispevke in sicer:

1. Celje	4.635.— Din
2. Mozirje	900.— »
3. Ljutomer	2.385.— »
4. Konjice	3.300.— »
5. Maribor mesto	1.260.— »
6. Dol. Lendava	500.— »
7. Slovenjgradec	1.000.— »
8. Rog. Slatina	1.000.— »
9. Vojnik	2.000.— »
10. Gornji Grad	800.— »
11. Slov. Bistrica	2.000.— »
12. Ptuj	1.828.50 »
13. Brežice	911.25 »
14. Prevalje	3.735.— »
15. Sv. Lenart v Sl. g.	3.015.— »
16. Sevnica	1.114.— »

Skupaj 30.383.75 Din

17. Objavljeno v listu dne 20. jan. 1927	3.465.— »
18. Objavljeno v listu dne 20. febr. 1927	3.675.— »

v letu 1927. skupaj 37.523.75 Din.

Upamo, da bodo zgledu teh zadržan sledile tudi druge in nam nakazale tudi one vsaj na prvo četrtletje odpadajočo zvezno članarino.

Kolikor je nam znano iz zapisnikov posameznih zadrug, so vsi do sedaj se vršeci zadružni občni zbori, izven Murske Sobotice, odobrili naš prispevek po 45 Din, ki odpade na vsake-

ga člana. Če nam te zadruga niso do danes še nakazale nam pripadajočega zneska vzlic temu, da imajo dovolj denarja na razpolago, ne leži krivda na posameznih članih, ampak na vodstvih zadrug. To povemo radi tega, da bodo gostilničarji poučeni, kje je iskati vzrokov, če bodo v prihodnjem letnem zveznem obračunu videli precej veliko postavko za plačilo obresti izposojenega denarja za kritje zveznih izdatkov.

Čiščenje vina, oziroma odprava plesnivega okusa.

Za čiščenje kalnega vina imamo mnogo sredstev, ki jih rabimo v kletarstvu, n. pr. mleko, jajčni beljak, sveža kri, ribji klej, španska glina itd. Najbolj razširjena je pa želatina, ki jo dobimo v trgovini v različnih oblikah in barvah. Najboljša je ona vrsta, ki obstoji iz tenkih, prozornih in brezbarvnih ploščic; ker je najbolj čista, se je porabi malo in učinkuje prav dobro.

Uporabljanje želatine pri čiščenju vina ni težavno, vendar moramo z njo natančno ravnati, da se popolnoma raztopi in z vso množino enakomerno zmeša. Pri tem postopamo na sledeči način:

Vzamemo 1 dekagram želatine, jo zdrobimo, polijemo z osminko litra vode in pustimo vse skupaj, da stoji šest ur. Tej, z vodo prepojeni želatini dodamo en četrt litra vode, vse skupaj segrejemo in toliko časa mešamo, da se želatina popolnoma raztopi. Potem ji dodamo toliko vina, da dobimo skupaj liter tekočine, ki jo dobro zmešamo in pustimo tako stati en dan. Med tem časom moramo zmes večkrat premešati. Potem jo precedimo skozi platneno cunjico, da odstranimo morebitne nečistote, ki so prišle v to zmes. Pri uporabi večje množine želatine vzamemo temu primerno več vode in vina, kolikor vina hočemo pač očistiti.

Gornjo množino zmesi precejeno vlijemo v skaf ter ji dodamo 5 do 10 litrov vina, ki je namenjeno za čiščenje, vse skupaj dobro raztepemo s čisto metlico in prelivamo iz skafa v skaf, da se dobro zmeša z vinom ter nato vlijemo v sod. Prepolnemu sodu moramo odvzeti nekaj vina, da nam peneča se želatinasta zmes ne uhaja po vehi iz soda. V sodu zmešamo to raztopino z vinom s pomočjo lesene palice ali posebne priprave, ki pa ne sme biti iz železa. Sod se dopolni še z ostalim vinom in dobro zamaši.

Prvi dan potokčemo nekolikokrat s kladivom po gorenjih dogah, da se želatina odloči od njih in združi z vinom, potem pa pustimo vino na miru, dokler se popolnoma ne učisti, v kar potrebuje eden do dva tedna.

Vino, ki ga hočemo čistiti z želatino, ne sme imeti gošče na dnu, ampak ga moramo poprej pretočiti v čist sod.

Po 1—2 tednih se je vino učistilo in želatina z goščo se je sesedla na dno soda. Sedaj moramo to vino zopet pretočiti v čist sod, kajti drugače se lahko zgodi, da dobi vino okus po gošči, ki se razkroja v vinu. Sod, v katerega pretočimo učiščeno vino, se mora malo zažveplati.

Za čiščenje 100 litrov vina vzamemo 2—15 dekagramov suhe želatine. Pri manj kalnih vinih zadostujejo 4—10 dkg, pri zelo kalnih in trpkih vinih pa vzamemo 15 dkg tega sredstva. Z želatino čiščena vina postanejo milejša in svetlejša, ker želatina vzame tudi nekoliko barve in česlovine. Da se želatina hitreje sesede, dodamo

milejšim vinom nekaj gramov tanina (3—10 gr na 100 litrov vina).

Malo plesniva vina, ali vina, katera imajo postranski neugoden okus, izboljšamo na enak način s čiščenjem, samo da dodamo razven želatine še na vsakih 100 litrov vina 5—10 gr eponita, istega dobro raztopimo in razredčimo s prdatkom finega olivnega olja. Čisto olje in eponit vzameta okus po plesnobi, plava olje na vrhu vina ter se isto z dolivanjem odstrani, eponit pa se združi na dnu z drozmi.

Po dva- do tritedenskem času čiščenja se vino pretoči v dobro žveplane sode ter se po šestih tednih še lahko ponovi, če je pretakanje potrebno. Vino sicer izgubi na taninu in kislini ter je milejše, pač pa porabno, ako ga s primernim vinom pravilno režemo. Eponit in želatino naračajte pri Kmetijski družbi v Ljubljani, ker je blago preiskušeno in zanesljivo.

Ostanki in drože z eponitom so za doživljanje tropin pri kuhanju žganja še rabljive.

Kako naj ravnamo z rabljeno posodo.

Nekateri imajo še vedno navado, da pustijo v sodu nekoliko vina ali drož, misleč, da tako sod ne zaplesni in se ne pokvari. Tako ravnanje je nepravilno. Tak sod postane cikast vsled očetnih bakterij, ki se v njem razvijajo in ni čuda, da postane tudi vino cikasto, katro smo v tak sod natočili, ako nismo soda prej pravilno zakuhal in dobro izprali. Bolje je, da se cika kakor tudi drugih napak pri posodi obvarujemo in pravilno ravnamo s sodom nato ko smo ga izpraznili, kakor pa, da si napravimo nepotrebno delo in stroške, katere imamo s pokvarjenim sodom. Ko sod izpraznimo, ga moramo takoj dobro pomiti in sicer, ako ima vratca s krtačo, ako jih pa nima, z verigo, ali pa denemo v sod nekaj snažnih kamenčkov, da ostrgajo vso nesnago in sod toliko časa izplakujemo, da gre iz soda čista voda. Sod se mora popolnoma izcediti, nato se postavi na suh prostor, da se posuši, narkar se zažvepla. Po preteku dveh mesecev moramo žvepljanje ponoviti. Ko bomo tako s posodo ravnali, da jo bomo takoj po izpraznitvi izprali, posušili in razžveplali, smo popolnoma brez skrbi, da se nam ne pokvari.

Vabilo

na občni zbor »Zadruga gostilničarjev in mesarjev za kozjanski okraj v Kozjem«.

kateri se bo vršil

v torek, dne 29. marca 1927

ob 10. uri dopoldne v gostilni gosp. F. Gučeka v Kozjem s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Čitane zapisnika zadnje seje.
2. Pregled in odobritev računov za leto 1924., 1925. in 1926.
3. Volitve: načelnika, podnačelnika, odbornikov in članov v preiskušno komisijo.
4. Proračun, sklepanje in odobritev članarine za tekoče leto 1927.
5. Odluk velikega župana mariborske oblasti z dne 5. junija 1926, št. 1739, oddaja uradno potrjenih spričeval o strokovni izobrazbi gostiljavencev.
6. Ustanovitev »Samopomoči«.
7. Podpisovanje delnic Državne obrtne banke.
8. Slučajnosti in predlogi članov.

Ako občni zbor ne bo ob določeni uri sklepčen, se vrši v smislu § 17 združnih pravil eno uro pozneje drugi

občni zbor, ki bode sklepal pri vsakem številu navzočih članov.

Kdor ne pride, se v smislu § 24 združnih pravil kaznuje z občutno globo, ako ne poda temeljite opravičbe.

Obnem se gg. člani in članice v drugič opozorijo, kateri so mogoče vsled mnogih skrbi pozabili članarino za leto 1924., 1925. in 1926. poravnati.

Redni letni občni zbor

gostilničarske zadruga v Ljutomeru

se bo vršil dne 28. marca 1927 ob 9. uri dopoldne v prostorih gostilne združnega načelnika gospoda Julija Strasserja v Ljutomeru s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Poročilo funkcionarjev.
2. Določitev vpisnine in oprostitne učencev.
3. Volitve.
4. Slučajnosti.

Razno.

Pogledi na gospodarsko leto 1926. je naslov knjigi, ki jo je izdala Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Publikacija je v bistvu pregledno poročilo za leto 1926. in ima sledečo vsebino: Uvodna beseda, finančna vprašanja, socialna politika, železnice, carinstvo, poštni in telefonski promet, gospodarska zakonodaja, stanovska organizacija, strokovno šolstvo, trgovski in obrtni naračaj, kreditna vprašanja, pregled o potrdilih in svedočbah, katere je izdala zbornica leta 1926., trgovski in združni registri.

Predprodaja vstopnic za III. avstrijsko strokovno razstavo, ki služijo obiskovalcem za legitimacije pri nakupu voznih listov s 25% popustom na avstrijskih železnicah in ki nadomeščajo avstrijski vizum na potnih listih, se vrši v naši pisarni po 16 Din ali 2 šilinga. Vse obiskovalce te razstave prosimo, da nam čimprej pošljejo za vsako vstopnico 16 Din, na kar jim bomo poslali vstopnice. — Kdor ne bo v posesti te vstopnice, bo moral plačati celo vožnjo in si tudi preskrbeti avstrijski vizum.

Zdravniška pomoč pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Urad je uvedel stalne zdravniške nadpreglede, da s tem na eni strani štiti uradne zdravnike pred pritožbami s strani članov, da so bili kljub boleznim spoznani delazmožnim, na drugi strani pa tudi interese članov v slučaju upravičenih pritožb. Vsak član, ki misli, da se mu s strani lečečega zdravnika godi krivica, naj torej prosi za zdravniški nadpregled in tamkaj sporoči svoje pritožbe. Ako pa misli, da mu je tudi zdravniški nadpregled storil krivico, tedaj se naj takoj po nadpregledu pritoži v pisarni pristojne ekspoziture, da more urad odrediti pregled potom posebne zdravniške komisije. Zaradi tega opozarja okrožni urad svoje člane, da odslej različnih naknadnih pritožb ali izgovorov ne bo upošteval, še manj pa bo članom povračal stroške za zdravniško pomoč, ki jo bodo iskali pri neuradnih zdravnikih, ako ne bo podana nevarnost v odlogu kakor n. pr. pri zastrupljenih, težkih nezgodah, krvavitvah itd. Pa tudi v takih slučajih je obolenje nemudoma javiti in zaprositi, da nadaljno pomoč nudi potem uradni zdravnik.

Računski bloki. Po tarifni postavki 34, št. 3 taksne tarife zakona o taksah in pristojbinah se plačuje na vsak račun v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah itd. takso 20 par.

Obrtnik, ki ne pobira te takse in jo po predpisih ne odpremlja, zapade kazni, ki znaša petdesetkratni znesek redne takse. V praksi so se dogajali slučajji, da posamezni gostilničarji več mesecev niso pobirali in odpremljali takse na račune in zaostali s plačilom za več sto dinarjev. Davčni uradi so v teh slučajih kaznovali take gostilničarje s 50-kratno kaznijo prikrajšane redne takse za ves čas, vsled česar je kazen dosegla izredno višino. Generalna direkcija davkov je z razpisom št. 144.989 izpremenila prvotni tekst pravihnik, ki je dopuščal tako tolmačenje kazenskih določil in pojasnila, da se vzame za osnovo kazni pri omenjenih računih znesek povprečne takse samo za en dan.

Davek na poslovni promet. Na drugem mestu poročamo o akciji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, da se pobiranje davka na poslovni promet ukine. Ob tej priliki bodo zanimale gospodarske kroge številke o donosu davka na poslovni promet. Ob uveljavljenju si je država od tega davka obetala velike dohodke. V proračunu za leto 1920/21. je predvidevala donos s 400 milijoni dinarjev. Spričo slabega uspeha pa je donos ocenila v proračunu za 1924./25. na 200 milijonov, in še le v proračunu 1926/27. je oceno zopet dvignila na 220 milijonov dinarjev. Dejanski donos je daleka zaostal za pričakovani. Pobralo se je davka na poslovni promet v naši državi: v letu 1921. 42.768.531 Din, v letu 1922. 97.209.902 dinarjev, v letu 1923. 165.090.478 Din, v letu 1924. 191.461.729 Din, v l. 1925. 220.729.483 Din, od 1. januarja do 31. novembra 1926 122.331.323 Din, skupaj 839.591.446 Din. Od te celokupne svote je plačala Slovenija 183.249.876 dinarjev, Dalmacija 29.867.840 Din, Hrvatska in Slavonija 223.288.828 Din, Vojvodina 160.860.409 Din, Bosna in Hercegovina 94.418.222 Din, Srbija in Črnagora 147.906.271 Din.

Trošarina za navadno vino v Sloveniji. V letu 1926. se je v Sloveniji zatrošarinilo okoli 33 milijonov litrov navadnega vina, napram okoli 31 milijonom v letu 1925.

Trovina z vinom v splitski oblasti se je tekom meseca decembra p. l. po poročilu splitskega velikega župana, razvijala slabo. Prodale so se manjše količine na otokih Vis, Hvar in Brač. Cene variirajo po krajih in vrstah vina od 35 do 38 dinarjev za belo, od 30 do 35 za opolo, a 27.50 do 38 Din po stopnji za črno vino.

Fiasko alkoholne prepovedi v Ameriki. Zdravstveni urad v Njujorku ugotavlja v poročilu na njujorskega župana, da je konzum alkoholnih pijač danes v Ameriki ravno tako velik kakor pred alkoholno prepovedjo, dasi alkohol, ki se sedaj uživa v Ameriki, vsebuje v potencirani meri izdatne množine strupa. Zastrupljen po alkoholu izkazuje statistika v Njujorku za leto 1911. samo 11, za leto 1926. pa 790.

Dol

obveze in odprite vendar enkrat oči ter ne kupujte v trgovinah, kjer Vam nudijo slabo robo za drag denar, ampak kupite še danes dopisnico za 50

para in pišite takoj po ilustrovani cenik z več tisoč slikami na veletrgovino R. Sternecki, Celje, v katerem najdete po čudovito nizkih cenah obleko, čevlje, klobuke, srajce, ure, harmonike, britve, toaletne, modne, jeklene in galanterijske predmete. Naročila čez Din 500- poštnine prosto. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Zvezna tiskarna v Celju

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Cenē zmerne!

Prepričajte se sami!

Najmoderneje urejena knjigoveznica

Velika izbira
damskih in dekliških klobukov
v vseh vrstah za pomlad in poletje.
Modistinja M. JAHN
Maribor, Stolna ulica 2
Popravila se izvršujejo hitro in najceneje. Cene konkurenčne!

Brizgalnice proti peronospori
sistem „Non plus ultra“ in sistem „Jesserik“
izdeluje v najboljši izpeljavi in kvaliteti najceneje
Andrej Frank in sin, Ptuj.
Zahtevajte cene!

Austrija ukine protidraginjski zakon. Tekom razprav medministerijalne konference, ki se je vršila za poenostavljenje sodnega postopanja, se je ugotovilo, da se v zadnjem času določila protidraginjskega zakona praktično sploh ne porabljajo. Tekom celega leta 1926. je stavilo državno pravdnštvo samo en predlog za postopanje po tem zakonu. Splošno se doznava, da bo vlada na podlagi te ugotovitve v najkrajšem času predlagala Narodnemu svetu, naj se protidraginjski zakon ukine.

Pražarna kave Brata Požar

naznanja cenjenemu občinstvu, da se je preselila iz Gosposke ulice št. 3 v **Tattenbachovo ul. 14** (na dvorišču tvrde Divjak & Gustinčič, meh. delavnica). Obenem želimo našim cenj. odjemalcem **VESELO ALELUJO!**

URE,
ZLATO, SREBRO

Ant. Lečnik,
Celle, Glavni trg št. 4.

KUJUJE STARO
ZLATO, SREBRO.

Priporočam se cenj. občinstvu za obisk. Imam vedno na razpolago vsakovrstna vina, likerje in slivovko.

Cene nizke! Postrežba solidna!

Jvan Kač

gostilničar,

Gotovlje pri Žalcu.

Gostilničarji!

V novo otvorjeni trgovini s starinami

Marije Schell

Maribor, Koroška cesta 24

je poceni naprodaj: 1 divan (otomana) z dobrimi peresi in žimo, veliko ogledalo za kavarno ali dvorano ter 6 belih emajliranih vrtnih stolov.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu, prijateljem in tovarišem vljudno naznanjam, da sem s 6. februarjem 1927 otvoril

točilnico z

delikatesno trgovino

Maribor, Magdalenska ul. 15

ter se za obilen obisk najtopleje priporočam **T. Smontara.**

Koncertna pevka

Roza Gruber
v Mariboru

Koroška cesta št. 26. - I. nadstropje
poučuje v petju po pravilni metodi in do končne izobrazbe. Istotako se poučuje temeljito na glasovirju.

Oglašujte!

Gostilna

„Pri zelenem travniku“
Ivan Resnik

Maribor, Meljska cesta št. 85
vošči vsem gg. tovarišem, prijateljem ter cenj. gostom vesele velikonočne praznike ter se priporoča za nadaljno naklonjenost in obisk. Točim izvrstna domača pristna vina kakor tudi bizeljsko lastnega pridelka. **Ivan Resnik.**

F. Ulricha nasl.

Em. Sieber

Maribor, Gosposka ulica št. 9
Specijalna zaloga modrcov, bočnih oblik, pokončnih držalnikov, mesečnih prevez in damskega triko-perila. Specijalna zaloga usnatih rokavic. Velika zaloga triko-rokavic in nogavic.

Ivan Oberžan

pekarija

Celje, Zavodna 54

se priporoča cenj. gostilničarjem za odjemanje prvovrstnega **peciva in keksov.** Vsak dan sveži keksi in cvibak.

„ITO“ PASTA
za zobe
najboljša!

I. Divjak

krojač za gospode in dame
se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo vsakovrstnih moških in ženskih oblek po najnovejši modi in zmernih cenah. Za brezhibno delo oblek se garantira. **Maribor, Frankopanova c. 27**

Priporočata se

Ignacij Šimenc

izdelovatelj vsakovrstnih čopičev in ščetk po najnižjih cenah.
Celje, Kralja Petra cesta št. 8.

Sadjevec

1a. jabolčnik in hruševcec po 2'50 do 3'50 Din liter razpošilja

A. Oset, Maribor

Sode se lahko takoj pošlje v polnitev.

Priporočata se

M. in A. Baldasin

izdelovanje
sodavice in pokalice
Gaberje pri Celju.

Franc Kovačič

Kolar, Doboča pri Brezicah ob Savi
izdeluje vsakovrstne vozove za mesarje, koleseljne, kočije najfinejše vrste in avtomobilne karoserije po načrtu.

Štefan Ferant
urar, Celje, Dečkov trg 3

Gostilna,

dobro idoča, se odda takoj v najem.
Naslov pove gostilničarska zadruga v Vojniku in uredništvo lista.

Svetilni senčniki

za električno luč v elegantni izdelavi po novih modelih in v vseh barvah izdeluje najceneje 2-1

Paula Kerth
Maribor, Koroška c. 39

Želodčna grenčica
Marija Brezje
na ne manjka v nobeni hiši. Na drobno se dobiva v vsaki trgovini, na veliko pa jo izdeluje **F. S. Lukas v Celju.**

Kostanjev les

razžagan, do 1 m 20 cm, lahko od 10 do 30 cm, naklan in neobeljen, kupuje stalno po ugodnih cenah in takojšnjem plačilu ev. proti akreditivu

Ernest Marinc, Celje

Zrinjskega ulica št. 4.

Posredovalci dobe provizijo.

Valentin Senekovič

krojač za dame in gospode
Maribor, Koroščeva 6

Priporočam se za izdelovanje vseh vrst oblek po meri za gospode in dame od priproste do najfinejše izpeljave

Tvornica čokolade

Sana
Hoče

priporoča svoje izdelke »MENAGE« najboljša čokolada za kuho, »SANA« vanilijeva najfinejši izdelek za kuverture.

Moja iskreno ljubljena soproga, gospa

Ana Martinović

je dne 7. marca 1927 po dolgem mučnem trpljenju mirno preminula.

Zemski ostanki drage preminule se bodo v sredo ob 9. dopoldne v mrtvaški veži na St. Lenartskem pokopališču v Gradcu slovesno blagoslovili, nato pa prepeljali v Celje, kjer bodo v četrtek 10. tm. ob 4. popoldne pokopani na mestnem pokopališču v Celju. Sv. Maša zadušnica se bo služila v petek ob 8. dopoldne v Marijini cerkvi.

Gradec—Celje, dne 7. marca 1927.

Neutolažljivi soprog

Milan Martinović v imenu vseh sorodnikov.

Ob smrti svoje iskreno ljubljene, nepozabne soproge, gospe

Ane Martinović

sem prejel toliko izrazov sočutja in simpatije, da se mi ni bilo mogoče vsakemu posebej zahvaliti. — V neizmerni boli so mi bili vsi ti pristrčni izrazi sočutja v veliko tolažbo, zato prosim vse, ki so mi tako ljubeznivo skušali olajšati težke ure, da sprejmejo tem potom mojo najlepšo zahvalo. Posebej se moram še zahvaliti ljubeznivi pozornosti in vsemu trudu gospodov zdravnikov v Gradcu v sanatoriju Hausa: gosp. prof. dr. Rösslerju, dr. Böhmju, dr. Reiterju in prim. dr. Linhartu. Zahvaljujem se vsem darovalcem krasnih vencev, zastopnikom stanovskih korporacij, sploh vsem, ki so spremili drago pokojnico na poslednji poti. Vsem še enkrat tisočera hvala.

Rogaška Slatina, 12. marca 1927.

Milan Martinović, zakupnik Zdraviliškega doma.

Tvornica kemičnih izdelkov „Jelen“

d. z o. z.

Meljska cesta 68 **MARIBOR** Meljska cesta 68
izdeluje vsakovrstno kremo, vazelino, kolomaz, črnilo
vseh barv, plavilo, tuše, razna olja, čevljarski vosek,
parketni vosek, apreture za kože i. t. d., i. t. d.

Vinarska zadruga

„Ljutomerčan“

r. z. z o. z. za ljutomerski in ormoški okraj

∴ **Sv. Bolfank pri Središču** ∴
centralna zadružna klet pri g. M. Rakuša, Središče ob Dravi
nudi svoja najboljša sortirana in mešana ljutomerska vina.

Restavracija „Narodni dom“ Ptuj

se priporoča z dobro kuhinjo ter s pristnimi haloškimi in ljutomerskimi vini.
Josip in Anica Berlič, restavraterja.

Damski česalni salon

Leopoldina - Eigl - Leben

Maribor, Gosposka ulica 28, na dvorišču desno
se priporoča cenj. damam za onduliranje, striženje bubi-glavice,
vodne ondulacije in barvanje las, manikure, negovanje lic.

Ivan Ilić
Veletrgovina vina
Vis, Dalmacija

Prva celjska kemična čistilnica in parna barvarija

Ivan Taček

Celje, Gosposka ulica št. 21

Novo urejena delavnica.

HLADIN

Kadar pridem v mesto Celje
k namški cerkvi se podam
pri Hladinu tam nakupim
da od tega kaj imam!

Nakupim tam za male dnarce
za rodbino vsa daril
vse najboljše, najceneje
pri tej trdnji res dobim.

Tam blago za oblačila
zberem za okus si vsak
cafir, parheni, čamet, svila
za klobuk najlepši trak.

hogavice,
rokavice,
topla majce,
bele srajce,
lepe pisane odeje
vse dobim tam najceneje.

Svilene rute za na glavo
za neveste pajčolan —
toda kaj bi pravil dalje,
pojdi in oglej si sam.

Pomni le si prav natančno
naslov dike trgovin
ker je v Celju samo ena
trdnja **Valentin Hladin**.

Celje
Prešernova
14

Robovorska restavracija v Celju

Jamci za dobro postrežbo, dobra jedila in pijačo ter se priporoča za obilen obisk
Jakob Baraga, restavrater.

Pozor! Prevzeteje trgovine!

Cenj. gg. hotelirjem, restavraterjem in gostilničarjem
vljudno naznanjam, da sem prevzel staro znano

specerijsko trgovino g. I. Tischlerja
v **Mariboru, Aleksandrova cesta št. 19.**

Skrbel bom za prvovrstno in sveže blago po solidnih
cenah, ob vestni in točni postrežbi. Naročila se dostavljajo
na željo tudi na dom. — Z odličnim spoštovanjem

Ivan Tramšak, trgovina s kolonialnim blagom
Maribor, Aleksandrova cesta 19.

Jos. Kollenz, Ptuj

Zaloga stekla za okna, porcelana, najrazličnejših slik,
okvirjev za slike, svetilk, kamenite posode i. t. d. Velika
zaloga kozarcev (kupic) različne velikosti in vinskih ste-
klenic od 1/4 do 5 litrov.

Na drobno!

Cene primerne!

Na veliko!

Gostilničarji, pozor!

V moji dobro znani gostilni na **Aleksandrova cesti**
št. 79 v Mariboru otvorila sem tudi točilnico prvovrstnega
pristnega črnega in belega

dalmatinskega vina

iz Šibenika in Visa. Od 50 litrov naprej engro-cene. — Dragim
kolegom, prijateljem in znancem se najbolje priporočam

Ivanka Dolničar.

Modni salon za dame

Maribor, Stolna ulica 5

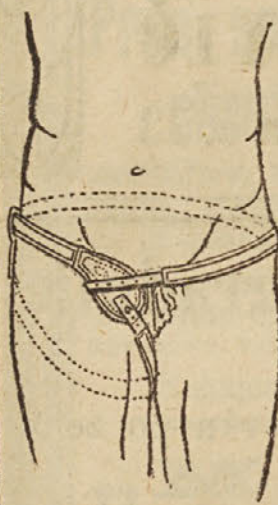
Priporočam se cenj. damam za najmodernejšo izdelavo
kostumov, plaščev, promenadnih in večernih toalet in
vseh v to stroko spadajočih del. Sprejemam tudi za
moderniziranje in prikrojenje. **Franjo Zidarič.**

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih papirnih potrebščin

P. Krstić, trgovina s papirjem

Maribor, Aleksandrova c. 26

Velika zaloga šolskih in pisarniških potrebščin vseh vrst.

Kilne pase, tudi za najhujše kile, tre-
bušne obveze, umetne roke in noge
kakor vsakovrstne aparate proti telesnim
poškodbam. Podlage za ploske noge
i. t. d. izdeluje po zmernih cenah

IVAN FRIC, bandažist

CELJE, za farno cerkvijo.

Kemijski laboratorij za industrijo, kmetijstvo in trgovino.

Analiza zemlje z določitvijo gnojenja. — Preiskava modre galice in drugih za
pobijanje škodljivcev določenih sredstev. — Vinske analize. Ugotovitev vin-
skih bolezni ter njih ozdravljenje. — Bistrenje vsakovrstnih vin. —
Raznovrstne analize za industrijske potrebe. — Dobava kvasnih glivic za vretje
in prevretje vin; zaloga sredstev za pobijanje škodljivcev v vinogradništvu,
sadjarstvu in hmeljarstvu, in sicer «Conchinol-a», «Arbinol-a» in «Hmelin-a». —
Kemijsko čisti preparati za industrijske laboratorije in slične ustanove, kot nor-
malne kisline, normalne lužine, koncentrirane in razredčene raztopine itd.

Samozaloga specialnega Vitamin-redilnega kvasca, medicinskega kvasca Faex
med. sicc in Vitamin-kvasnega ekstrakta za kraljevino SHS.

Samozastopstvo specialne tovarne za mesarske stroje v Darmstadt-u (Wedel-
ovih patentnih mesnih volkov) za Slovenijo in Hrvaško.

Zastopstva „Kemijskega laboratorija za industrijo, kmetijstvo in trgovino“:

V Celju: Drogerija «Sanitas»,
v Ptuju: Drogerija J. V. Poberaj in F. Brezovnik,
v Ljubljani: Drogerija «Sanitas», podruž. Ljubljana, Prešernova 5.

Zastopstva in podzastopstva se oddajajo.

Maribor, Trg svobode 3

Razširjajte „Gostilničarski list“!

Na drobno!
Na veliko!

Jos. Ulaga nasl.

J. Szinicz

Maribor, Aleksandrova c. 21

priporoča svojo veliko zalogo
manufakturnega blaga
in perila
po najnižjih konkurenčnih cenah.

Posojila in kredite vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji

dovoljuje proti običajnemu jamstvu

Celjska mestna hranilnica

Celje, Krekov trg, v lastni palači, nasproti kolodvoru

Za hranilne vloge pri tem zavodu jamči poleg velikega lastnega premoženja hranilnice še celjska mestna občina z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo, tako da je vložen denar najbolje zavarovan. — Pojasnila se dajejo takoj in brezplačno.

12—

Damski modni salon Mina Šunko-Mrózek

Maribor, Wildenrainerjeva ulica 8

se priporoča za izdelovanje pomladanske in poletne toalete ter plaščev po najnovejših francoskih in angleških fazonah. **30% popust.**

Odlikovana na modni razstavi na Dunaju s častnim križcem in zlato kolajno.

Zaloga radenske in petajnske mineralne vode!

LEOPOLD FLORIAN

Maribor, Pod mostom št. 4—6

priporoča najizvrstnejšo zdravilno in namizno kislavo vodo!

GOSTILNIČARJI! Naročajte «Gizela» vrelec, ker ne črni nobenega vina.

Pozor!

Najceneje kupite modno in konfekcijsko blago, vsakovrstne čevlje in raznovrstno moško in žensko perilo domačega izdelka v

trgovini modnega blaga

Terezija Kuder

CELJE, Glavni trg 14.

Postrežba točna in solidna.

Cene zmerne.

Pozor! Novo! Pozor!

D. Uršič, čevljarna

Celje - Breg

Naznanjam cenj. občinstvu, da imam večjo zalogo vsakovrstnih čevljev ter pošiljam brezplačno cenik. — Odpošiljam tudi po pošti. — Postrežba solidna! — Cene konkurenčne!

Na malo!

Na veliko!

Mary Smolnik, modistinja

Celje, Prva Hrvatska štedionica

Najmodernejši damski in otroški klobuki v večji izbiri in po nizki ceni. Potrežba točna.

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, sukno, hlačvino, volneno blago, plavino, cefir, platno, robce, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najceneje le v trgovini

J. N. Šoštarič

Maribor, Aleksandrova c. 13

Lovro Petovar, vinogradnik Ivanjkovci

Zaloga pristnih ljutomerskih vin po zelo ugodnih cenah.

Tovarna mizarskih izdelkov

Ivan Klančnik, Maribor

Tovarna in pisarna: Mejna ulica št. 6.

Moderne notranje opreme sob, salonov, pisarn i. t. d. i. t. d., Portali in stavbna dela. Telefon št. 319.

„DELTA“

zadruga za izdelovanje perila v Ptujju

izdeluje vsakovrstno perilo za hotele, kavarne in restavracije kakor tudi gostilne. — Dalje tudi perilo za dame, gospode in otroke od priproste do najfinejše kvalitete po najnižjih konkurenčnih cenah.

Velika zaloga perila za delavce kakor tudi delavskih oblek.

Postrežba točna!

Cene zmerne!

ALOJZ PISTOTNIK

krojač za dame in gospode

Priporočam se za izdelovanje vseh vrst oblek po meri za gospode in dame od priproste do najfinejše vrste

Maribor, Meljska c. 29

J. LOZEJ

strojna pletarna

Maribor, Frankopanova cesta št. 2

izdeluje vsakovrstne pletenine kakor telovnike za moške, ženske in otroke v vsakovrstni kvaliteti. Jopice, ženske obleke, puloverje, otroške garniture za fante in punčke, nogavice vseh vrst.

Cene zmerne! Blago močno in trpežno. Postrežba točna!

Gostilničarji pozor! Za brizgance je najprikladnejša

RADENSKA MINERALNA VODA

H kislim vinom naj se vzame

Radenski

Kraljev vrec

Za stara in rdeča vina naj se vzame

Radenski

Gizela vrec

Razen teh še razpošilja

ZDRAVILIŠČE

SLATINA RADENCI

Radenski

zdravilni

vrec,

ki se pa uporablja v prvi vrsti kot zdravilna voda.

Sampanjec

Franc Čuček & Cie, prej W. Hintze
lastnik ERNST HINTZE, PTUJ
KRALJEVI DVORSKI LIFERANTI

Diamant

Vino à la Corinth.

Elite

Imperial

Vermouth à la Torino.

DRAVA D.

Maribor, Meljska cesta 91

Telefon interurb. 256

Telegr.: Drava Maribor

Izdeluje:

Hladilne omare, prostostoječe hladilnice z letno polnitvijo, točilnice, stroje in konzervatorje za sladoled, stroje za izdelavo ledu v gospodinjstvu. Presije za pivo.

Prednosti fabrikatov:

Intenziven hladilni učinek, popolnoma suhe stene hladilnih celic, svež in čist zrak, nizki nabavni stroški. Zahtevajte cenik!

Načrti, proračuni in strokovnjaški nasveti na razpolago.

VALENTIN SCHUNKO

SOBNI SLIKAR IN PLESKAR

CELJE, Aškerčeva ulica 7.

- ☐ Izvršujem vsa v to stroko pripadajoča dela najnatančneje, solidno in po zelo ugodnih cenah ter se priporočam za naročila

VALENTIN SCHUNKO, Celje, Aškerčeva ulica 7.

Ljutomerska vina

v sodih in steklenicah različnih letnikov iz lastnih vinogradov najboljših ljutomerskih vrhov, kakor: Železne dveri, Gresovčak, Slamnjak, Jeruzalem, Kamenščak in vila Ljutomer nudi

Fric Zemljič, vinogradsko veleposestvo
v Ljutomeru, Slovenija.

Kemična čistilnica in pralnica

J. OSIM

MARIBOR, Samostanska ulica 72

Podružnica:

Koroška cesta števil. 17

Prevzame se za kemično čiščenje vsakovrstno obleko kakor tudi perilo proti garanciji za nepoškodovanje blaga.

Postrežba točna in solidna! Cene zmerne!

Brezalkoholne pijače:

brez saharina, brez esenca, brez ekstraktov, iz svežega sadja in iz grozdnih jagod.

Malinovec vpliva pomirjevalno na srce,
bezgovec ima odvajalno moč, čisti kri, pljuča in ledvice,
borovničar zapira, zdravi želodčne in črevesne bolezni,
grozdni sok nadomešča grozdje,
ribezov sok je bogat na citronovi kislini,
višnjevi sok prijetno diši, nadomešča črešnje,
jabolčni sok hrani jabolka v steklenici vse leto,
jagodni sok je pijeten po duhu in okusu.

Zaloga Podravske industrije

Maribor, Koroška cesta št. 1

Čiščenje motnih vin

s francosko želatino „LAINE“ ali praškom „JULLIEN“ je poceni in enostavno. Tudi vsa druga čistilna in lepšalna sredstva »EPONIT«, MARMORNI PRAŠEK itd. dobite stalno v drogeriji

Sanitas, Celje.

EMAN ILICH

slaščičarna in izdelovanje
sladkorčkov (kanditov)

MARIBOR

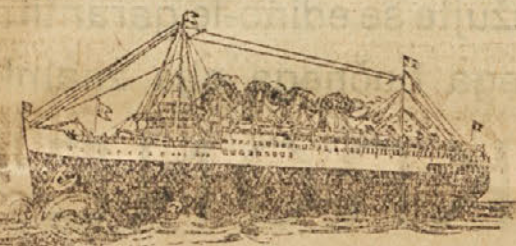
Slovenska ulica št. 5.

Izdelovanje ter zaloga finega peciva, tortov, čajnega peciva, sladoleda in ledene kave, prepečenca, čokolade, malinovca, marmelade, bonbončkov od navadne do najfinejše vrste
Cene zmerne. Postrežba točna.

Francoska linija, Cie Gle. Transatlantique Havre-Newyork

Samo 5½ dni čez morje — Dobra hrana in pijača brezplačno

Cie Chargeurs Réunis, Sud Atlantique,

za pomorske vožnje v južno Ameriko, Avstralijo, Argentinijo in Kanado.

Tozadevna pojasnila in vozne listke daje zastopnik

Ivan Kraker v Ljubljani, Kolodvorska ul. 35.

Prva specialna delavnica z elektr.

obratom za magnete, vžigalne aparate in razsvetljave avtomobilov, motornih koles in dvokoles, reparature vsakovrstnih magnetov in vžigalnih aparatov za eksplozijske motorje vseh vrst.

Moje dolgoletne praktične izkušnje in odgovarjajoča specialna uredba mi omogočajo, da izvršim vsa naročila docela strokovnjaško, točno in po zmernih cenah kar najhitreje.

Kupujem in prodajam magnetne aparate in njih sestavne dele.

„MAGNETO“
Karel Dadieu, mehanik,
Dravska ul. 10, Maribor

Mehaniška delavnica z elektr. obratom

za šivalne stroje, kolesa, pisalne stroje, gramofone, kinoaparate ter vsa v to stroko spadajoča fino-mehaniška dela.

Najstarejša popravljalnica za avtomobile in motorna kolesa.

Velika zaloga nadomestnih in sestavnih delov ter oprem za avtomobile in motorna kolesa.

Zalogo koles, šivalnih strojev, pisalnih strojev, gramofonov in nadomestnih ter sestavnih delov.

Galvanski zavod za poniklanje, pomedenje in pobakrenje vseh kovin; brusarna in strugarna. Poprave vsakovrstnih strojev se izvrše vestno in strokovnjaško ter najceneje.

Moric Dadieu, mehanik,
Vetrinjska ulica 18, Maribor

Telefon števil. 389.

Ustanovljena l. 1899.

Brzjavi: M. Dadieu, Maribor.

Delniška pivovarna „Union“

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu, „Herkules“, „Porter“ in „Bock“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom.

Z odličnim spoštovanjem Delniška pivovarna »Union«, Ljubljana, Laško in Maribor.

Veletrgovina z vinom Pugel & Rossmann Maribor

priporoča svoja izvrstna vina v sodih različnih letnikov

Brzjavi: Pugel Maribor. - Telefon št. 34
Cene zmerne! Pisarna: Trg svobode 3. Cene zmerne!

Gostilničarji!

Kupujte vaše potrebščine le v manufaktorni trgovini pri

„Solncu“
Celje, Glavni trg št. 9

Dokazano je, da kupite tam samo prvovrstno blago po nižanih cenah
Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drogenik.

Kamnoseška industrijska družba

Razlagova ulica 7 v Celju Razlagova ulica 7

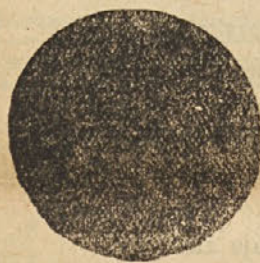
Ustanovljena 1906

Telefon 67

Lastni kamnolomi

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita itd., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela. — Prodaja tudi na mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblike. Zahtevajte načrte in proračune.

Gostilničarji, trgovci!

Poslužujte se edino-le garantirano čistega bučnega olja znamke

„KRUNE“

iz tovarne olja

ALBERT STIGER

SLOVENSKA BISTRICA

Uporabite le to že mnogo let kot imenitno dobre kakovosti znano olje!

POZOR!

Izdelovanje moškega in ženskega perila, predtiskarija in šivanje čipk (entlanje).

Cene zmerne.

Postrežba solidna.

Se priporoča

MARIJA DERGAS, prej Müller, Celje, Gosposka ul. 17.

POZOR!

HOTEL „EVROPA“

Rogaška Slatina.

40 moderno opremljenih sob z električno razsvetljavo. V poslojju moderno urejena trgovina z mešanim blagom, delikatese, praška gnjat itd. Postrežba solidna!

Z velespoštovanjem

Cene zmerne!

P. Löschnig.

Fran Strupi

Celje

priporoča gostilničarjem in kavarnarjem svojo bogato zalogo raznovrstne steklene in porcelanaste posode. Najnižje cene in točna postrežba.

Priporoča se

Lovro Rogelj

sodavičar

Celje, Kralja Petra cesta št. 41.
V zalogi ima vedno naravni malinovec iz domačih gorskih malnov.

Ferd. Skaberne

stavbno in galanterijsko kleparstvo
Celje, Dečkov trg 2

Specijalna delavnica za naprave strelvodov preizkušnja s telefonično mostno tehtnico po profesorju KOLRAUSCHU.

Oglašujte!

Pozor gostilničarji!

IVAN NARAKS

najstarejše podjetje

izdelovanja sodavice in pokalic
Ložnica pri Žalcu

se priporoča cenjenim gg. gostilničarjem.
Postrežba točna! :: :: Cene solidne!

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani.

Marljivost, treznost, varčnost, so predpogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska po 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavbena in kreditna zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 6%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge nad 2.000.000 Din.

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ul. 6.